

MARIJAMPOLĒS KOLEGIJA

**VADYBOS
STUDIJŲ KRYPTIES**

KULTŪROS IR SPORTO VADYBOS STUDIJŲ PROGRAMA
(valstybinis kodas - 653N20021)

SAVIANALIZĒS SUVESTINĒ

I TOMAS
(iš viso - 1 tomas)

Marijampolės kolegijos direktorius

A.V.

.....
(parašas)

dr. Vaidotas Viliūnas

Savianalizės rengimo grupės vadovas

.....
(parašas)

Lina Jaruševičienė

Marijampolė, 2015 m. lapkritis

Pagrindiniai studijų programos duomenys

Studijų programos pavadinimas	Kultūros ir sporto vadyba
Valstybinis kodas	653N20021
Studijų programos rūšis	Koleginės studijos
Studijų pakopa	Pirmoji
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinė (3), iššęstinė (4)
Studijų programos apimtis kreditais	180 ECTS kreditų
Suteikiamas laipsnis (ar) profesinė kvalifikacija	Vadybos profesinis bakalauras
Studijų programos įregistravimo data	2012-03-22 Nr. SV1-90

Savianalizės rengimo grupės sąrašas

Eil. Nr.	Pedagoginis vardas (mokslo laipsnis), vardas, pavardė	Pareigos	Telefono Nr.	El. pašto adresas
1.	Lektorė Lina Jaruševičienė	ESDF lektorė, Kultūros ir sporto vadybos studijų programos komiteto pirmininkė, Teisės, vadybos ir komunikacijos katedros vedėja – grupės vadovė	865222140	lina.jaruseviciene@mkolegija.lt
2.	Lektorius Kęstutis Traškevičius	ESDF dekanas, lektorius	861110043	kestutis.traskevicius@mkolegija.lt
3.	Lektorė Alė Murauskienė	ESDF prodekanė, lektorė	869935039	ale.murauskiene@mkolegija.lt
4.	Lektorė Ilona Mulerenkienė	Marijampolės kolegijos, studijų skyriaus vedėjo pavaduotoja, lektorė	868575712	ilona.mulerenkiene@mkolegija.lt
5.	Nijolė Pileckienė	Marijampolės moksleivių kūrybos centro direktorė	868616544	mmkc@takas.lt
6.	Lektorė Marija Beržanskienė	Verslo ir technologijų fakulteto lektorė	868600197	marija.berzanskiene@mkolegija.lt
7.	Rima Striaušienė	Kultūros centro direktorės pavaduotoja koncertinei veiklai ir bendriesiems reikalams	865653413	koncertai.rima@gmail.com
8.	Lektorė Birutė Petrošienė	Verslo ir technologijų fakulteto lektorė	861821241	birute.petrosiene@mkolegija.lt
9.	Lektorius Gintautas Žimaila	Edukologijos ir socialinio darbo fakulteto lektorius	868675545	gintautas.zimaila@mkolegija.lt
10.	Šarūnė Luckaitė	Edukologijos ir socialinio darbo fakulteto Kultūros ir sporto vadybos studijų programos KS13NS gr. studentė	869055938	saruneluckaite@gmail.com

TURINYS

IŽANGA.....	3
1. KULTŪROS IR SPORTO VADYBOS STUDIJŲ PROGRAMOS ANALIZĖ (N – NUOLATINĖ FORMA)..	6
1.1. Programos tikslas ir studijų rezultatai.....	6
1.2. Programos sandara.....	8
1.3. Personalias.....	11
1.4. Materialiniai ištekliai.....	15
1.5. Studijų eiga ir jos vertinimas.....	18
1.6. Programos vadyba.....	24
2. KULTŪROS IR SPORTO VADYBOS STUDIJŲ PROGRAMOS ANALIZĖ (I – IŠŪESTINĖ FORMA)....	27
2.1. Programos tikslas ir studijų rezultatai.....	27
2.2. Programos sandara.....	27
2.3. Personalias.....	27
2.4. Materialiniai ištekliai.....	27
2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas.....	27
2.6. Programos vadyba.....	27
PRIEDAI:	
1. Studijų dalykų aprašai.....	30
2. Dėstytojų sąrašas.....	134
3. Dėstytojų veiklos aprašymai.....	136
4. Kolegijos valdymo struktūra.....	213
5. Studijų programos planas.....	214
6. Studijų programos tikslų, studijų rezultatų ir studijų dalykų (modulių) sąsajos.....	220
7. Studentų baigiamųjų darbų sąrašas.....	223

IŽANGA

1. Marijampolės kolegija (toliau - Kolegija) yra viešasis juridinis asmuo, veikiantis kaip viešoji įstaiga, turintis aukštosios mokyklos statusą pagal Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymą (žin., 2009, Nr. 54-2140), (toliau - Mokslo ir studijų įstatymas).
2. Kolegijos valdymo organai sudaromi ir jų kompetencija nustatoma vadovaujantis LR Civiliniu kodeksu (žin., 2000, Nr. 74-2262) ir Mokslo ir studijų įstatymu bei Marijampolės Kolegijos Statutu (Patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. sausio 8 d. nutarimu Nr. 14). Kolegija turi kolegialius valdymo organus – Kolegijos tarybą, Akademine tarybą, taip pat vienasmenį valdymo organą – direktorių.
3. Kolegijos valdymas grindžiamas demokratijos, kompetencijos, savivaldos ir efektyvumo principais. Kolegija, įgyvendindama savo tikslus ir uždavinius, pasirenko funkcinę organizacinę valdymo struktūrą, kurią patvirtino Kolegijos taryba. Ši struktūra leidžia efektyviai administruoti visas veiklos sritis, sumažinti vadovų ir padalinių darbuotojų funkcijų dubliavimą. 2013 m. įdiegta kokybės vadybos sistema ISO 9000. Įdiegus kokybės vadybos sistemą pereita prie procesinio valdymo. Už proceso eigą ir rezultatus atsakingas proceso šeimininkas (ISO 9001:2008).
4. Kolegijoje veikia Fakultetų tarybos ir Studentų atstovybė. Jų veiklą reglamentuoja Kolegijos Statutas ir Marijampolės kolegijos Studentų atstovybės įstatai (Patvirtinti 2009-09-03).
5. Kolegijos taryba sudaroma iš 9 narių 5 metų kadencijai. Tarybos sudarymo tvarką ir funkcijas nustato Marijampolės kolegijos Statutas (IV sk. 5-7 psl., 29-42 p.).
6. Akademine taryba yra akademinės savivaldos institucija kolegijoje, akademinų reikalų valdymo organas. Ji sudaryta iš 15 narių 5 metų kadencijai. Tarybos sudarymo tvarką ir funkcijas nustato Marijampolės kolegijos Statutas (IV sk. 7-9 psl., 43-51 p.) ir Akademinės tarybos reglamentas (Patvirtintas 2012-11-28, nutarimu Nr. AT-12/13-13).
7. Fakulteto taryba yra aukščiausioji fakulteto savivaldos institucija, renkama 5 metams. Tarybos sudarymo tvarką ir funkcijas nustato Marijampolės kolegijos Statutas (IV sk. 11 psl., 73-74 p.).
8. Studentų interesams atstovauja Studentų atstovybė, kurią sudaro studentų kasmet organizuojamos konferencijos išrinkti studentai. Studentų atstovybė yra nepolitinė, demokratiniais, visuomeniniais pagrindais dirbanti institucija, kurios veiklą reglamentuoja LR Mokslo ir studijų įstatymas (VI sk., 56 str.), Kolegijos Statutas (IV sk., 10-11psl., 64-71p.) bei Studentų atstovybės įstatai (Patvirtinti 2009-09-03).
9. Marijampolės kolegijoje yra du fakultetai: Edukologijos ir socialinio darbo bei Verslo ir technologijų. Abiejų fakultetų reikmėms įkurti bendrieji skyriai ir centrai: *Tarptautinių studijų ir ryšių skyrius* įgyvendina kolegijos ryšių ir bendradarbiavimo su užsienio šalių švietimo institucijomis, organizacijomis politiką; renka ir atitinkamai centralizuoja informaciją apie kolegijos padalinių poreikius tarptautiniams ryšiams, mobilumui ir tarptautiniams projektams. *Projektinės veiklos skyrius* renka, sistemina ir teikia informaciją Kolegijos struktūriniais padaliniais apie galimybes teikti projektų paraiškas ES Struktūrinių fondų paramai gauti; inicijuoja naujų paraiškų rengimą; koordinuoja projektų įgyvendinimą. *Karjeros centras* kaupia informaciją apie situaciją darbo rinkoje, informaciją apie studentus, ieškančius darbo; bendradarbiauja su socialiniais partneriais; vykdo neformalią šviečiamąją veiklą kolegijos studentams, regiono moksleiviams. *Tobulinimosi studijų centras* organizuoja ir įgyvendina įvairios formos kvalifikacijos tobulinimo renginius: mokymus, seminarus, kursus, konferencijas, metodines dienas, paskaitas ir kt. *Informacinių technologijų centras* rūpinasi techninės ir programinės įrangos priežiūra, jos atnaujinimu, diegimu; paslaugomis, skirtomis kolegijos bendruomenės bendravimui, bendradarbiavimui ir darbui tinkle. Administruoja kompiuterių tinklų įrangą bei duomenų serverius. *Personalo skyrius* atlieka priėmimo į darbą/pareigas ir atleidimo iš jų įforminimo procedūras; rengia Marijampolės kolegijos etatų sąrašą, tvarko vykimo į komandiruotes, profesinės kvalifikacijos tobulinimo, atlyginimo koeficiento nustatymo, pareiginių nuostatų tvirtinimo dokumentaciją. *Viešosios komunikacijos skyrius* atsakingas už kolegijos marketingo programos parengimą, informacijos apie kolegijos veiklą skleidimą kolegijos bendruomenei ir visuomenei, internetinio puslapio funkcionavimą ir nuolatinį atnaujinimą, studijų programų viešinimą, kolegijos renginių organizavimą, bendravimą su socialiniais partneriais, reklaminės ir dėstytojų parengtos metodinės medžiagos maketavimą ir paruošimą spausdinimui. *Finansų ir apskaitos skyrius* vykdo Kolegijoje vykstančių ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, išreikštų pinigais, registravimą, grupavimą ir apibendrinimą; teikia siūlymus ir dalyvauja rengiant taisykles, tvarkų aprašus ir kitus norminius dokumentus, reglamentuojančius Kolegijos finansų valdymą.
10. Kolegijos organizacinė valdymo struktūra, atsižvelgiant į pokyčius, kinta: 2011-2012 m. m. buvo performuotos katedros, sudaryti studijų programų komitetai, vietoj buvusių fakultetų studijų skyrių

suformuotas kolegijos studijų skyrius, įsteigti direktoriaus pavaduotojo infrastruktūrai ir plėtrai (nuo 2013 m. direktoriaus pavaduotojo ekonomikai ir infrastruktūrai), kokybės valdymo specialisto (nuo 2013 m. vadovybės atstovo kokybei) etatai, reorganizuota ūkio tarnyba. 2013 m. įkurtas Viešosios komunikacijos skyrius, kuriam pavaldus Leidybos centras. 2014 m. buvo sumažintas katedrų skaičius jas apjungiant pagal kuruojamų studijų programų pobūdį/kryptį. (žr. <http://www.marko.lt/lt/marijampoles-kolegija/kasmes/valdymo-struktura>). Nuo 2015 m. įsteigtas direktoriaus pavaduotojo plėtrai etatas, kuris koordinuoja viešosios komunikacijos, projektų skyriaus veiklą.

11. Kolegijoje akademinę veiklą koordinuoja direktoriaus pavaduotoja akademinėi veiklai, o fakultetuose - dekanai. Studijų procesą fakultetuose organizuoja prodekanai. Už profesinės veiklos praktikų organizavimą atsakingi katedrų vedėjai. Nuo 2012 m. rugsėjo mėn. iki 2014 m. rugsėjo mėn. už profesinės veiklos praktikų organizavimą buvo atsakingas metodininkas praktikai. Panaikinus metodininko praktikai pareigybę, Kolegijos direktoriaus 2014 m. rugsėjo 9 d. įsakymu Nr. 1V-175 metodininko praktikai atsakomybės perskirstytos katedros vedėjui, programų komiteto pirmininkui, studentų praktikos vadovams, fakulteto sekretorei referentei.

12. Edukologijos ir socialinio darbo fakultete veikia 2 katedros: Teisės, vadybos ir komunikacijos katedra, Pedagogikos, menų ir socialinio darbo katedra. Katedros vykdo studijas, organizuoja ir vykdo mokslo taikomuosius tyrimus, konferencijas, koordinuoja studijų ir dalykų programų rengimą bei tobulinimą, atlieka studijų programų kokybės ir profesinių kvalifikacijų tyrimus, dirba metodinį darbą, sprendžia specialistų teorinio ir praktinio rengimo ir kitus klausimus. Katedrų funkcijas reglamentuoja Kolegijos statutas, Marijampolės kolegijos katedrų nuostatai (Patvirtinta MK direktoriaus 2011-11-22 įsakymu, Nr.1V-98), Studijų reglamentas (IV sk. 15.7 ir 15.8 p.). Kultūros sporto vadybos studijų programą kuruoja Teisės, vadybos ir komunikacijos katedra.

13. Studijų programų komitetai yra atsakingi už studijų programų kokybę, organizuoja dėstytojų ir studentų apklausas dėl studijų organizavimo, studijų sąlygų, dėstytojų kokybės ir vertinimo sistemos, analizuoja praktikų vadovų atsiliepimus ir vertinimus dėl praktikų organizavimo ir turinio, teikia programą kuruojančiai katedrai siūlymus dėl programos vykdymui reikalingų išteklių, studijų programos tobulinimo. Studijų programų komitetai vadovaujasi Kolegijos statutu, Studijų reglamentu, Marijampolės kolegijos Studijų programų komitetų nuostatais (Patvirtinta MK direktoriaus 2011-11-22 įsakymu, Nr.1V-98).

14. *Kultūros ir sporto vadybos* studijų programos savianalizei atlikti buvo sudaryta darbo grupė (Kolegijos direktoriaus 2013 m. vasario 8 d. įsakymas Nr. 1V-52). Į ją įtraukti asmenys, atsakingi už skirtingas veiklos sritis kolegijoje bei galintys vertinti studijų programos kokybę įvairiais aspektais. Siekiant objektyviai įvertinti studijų programos turinio ir jos realizavimo kokybę, į darbo grupę buvo įtraukti dėstytojai, *Kultūros ir sporto vadybos* studijų programos studentė Šarūnė Luckaitė ir socialinių partnerių atstovai. Šie darbo grupės nariai rengė savianalizę, vertino programos pranašumus ir trūkumus, teikė pastabas ir pasiūlymus dėl programos tobulinimo.

15. Iki šiol *Kultūros ir sporto vadybos* studijų programos išorinis vertinimas nebuvo atliktas, tačiau pagal ISO 9001:2008. Kolegijos veiklos bei vykdomų studijų programų savianalizė atliekama nuolat. Operatyviai priimami sprendimai, susiję su studijomis ir jų organizavimu, nuolat atliekamos studentų, dėstytojų, absolventų, darbdavių apklaupos. Tyrimų rezultatai naudojami paslaugų kokybei ir studijų procesui gerinti.

1 lentelė. Savianalizės rengimo grupės sudėtis, grupės narių darbo apimtis ir atsakomybė

Eil. Nr.	Grupės nario vardas, pavardė, pareigos	Darbo apimtis ir atsakomybė
1.	Lina Jaruševičienė, lektorė, programos komiteto pirmininkė.	Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai.
2.	Lina Jaruševičienė, lektorė, programos komiteto pirmininkė. Birutė Petrošienė, lektorė.	Programos sandara.
3.	Lina Jaruševičienė, lektorė, programos komiteto pirmininkė. Birutė Petrošienė, lektorė.	Programos vadyba.
4.	Ilona Mulerenkienė, lektorė.	Studijų eiga ir jos vertinimas.
5.	Alė Murauskienė, lektorė. Gintautas Žimaila, lektorius.	Personalas.

6.	Marija Beržanskienė, lektorė. Kęstutis Traškevičius, lektorius.	Materialiniai ištekliai.
7.	Lina Jaruševičienė, lektorė. Romas Kulbokas, lektorius.	Savianalizės priedų parengimas.
8.	Šarūnė Luckaitė, KS13NS gr. studentė.	Studijų eiga ir jos vertinimas.

2 lentelė. Savianalizės atlikimo darbo tvarkaraštis

Eil. Nr.	Numatomas atlikti darbas	Terminas	Atsakingas asmuo
1.	Grupės narių darbo apimties ir atsakomybės nustatymas	2013-03-29	Kęstutis Traškevičius Lina Jaruševičienė
2.	Grupės darbo tvarkaraščio sudarymas	2013-04-02	Lina Jaruševičienė
3.	Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai	2015-04-17	Lina Jaruševičienė
4.	Programos sandara	2015-04-27	Lina Jaruševičienė Birutė Petrošienė
5.	Personalas	2015-05-08	Alė Murauskienė Gintautas Žimaila
6.	Materialiniai ištekliai	2015-09-18	Marija Beržanskienė Kęstutis Traškevičius
7.	Studijų eiga ir jos vertinimas	2015-09-01	Ilona Mulerenkienė
8.	Programos vadyba	2015-09-09	Lina Jaruševičienė Birutė Petrošienė
9.	Savianalizės priedų parengimas	2015-09-15	Lina Jaruševičienė, Romas Kulbokas
10.	Galutinis savianalizės rezultatų aptarimas	2015-11-10	Savianalizės rengimo grupė
11.	Savianalizės išvertimas į anglų kalbą	2015-11-25	Kęstutis Traškevičius Lina Jaruševičienė

1. KULTŪROS IR SPORTO VADYBOS STUDIJŲ PROGRAMOS ANALIZĖ (N – NUOLATINĖ FORMA)

1.1. Programos tikslas ir studijų rezultatai.

16. Kultūros ir sporto vadybos studijų programos tikslai sąlygoti LR aukštojo mokslo įstatymo (2000-03-21, Nr. VIII-1586) ir Marijampolės kolegijos statute įvardintų kolegijos pagrindinių tikslų:

- Sudaryti sąlygas asmenims įgyti aukštąjį išsilavinimą bei profesinę kvalifikaciją atitinkančius mokslo ir naujausių technologijų lygį bei Pietvakarių Lietuvos regiono reikmes.
- Ugdyti švietimui ir kultūrai imlią visuomenę gebančią dirbti sparčios technologijų kaitos sąlygomis.
- Rengti Pietvakarių Lietuvos regiono ir visos Lietuvos socialinius ekonominius ir rinkos poreikius atitinkančius įvairių sričių specialistus, orientuotus į praktinę veiklą.

17. Programos tikslas:

Kultūros ir sporto vadybos studijų programos tikslas dera su studijų rūšimi (koleginės studijos) ir studijų pakopa – (pirmosios pakopos profesinio bakalauro studijos) ir, kaip reglamentuoja Mokslo ir studijų įstatymas, yra orientuoti į pasirengimą profesinei veiklai.

Kultūros ir sporto vadybos studijų programos tikslas – parengti specialistą, gebantį: išmanyti valstybės kultūros, sporto politiką, teisinius jos aspektus, atlikti taikomuosius kultūrinės, sportinės veiklos tyrimus, vertinti kultūros, sporto verslo aplinką, organizuoti kultūrinius, sportinius renginius ir jiems vadovauti, rengti ir įgyvendinti kultūros, sporto programas – projektus, bendrauti ir bendradarbiauti su šalies ir užsienio partneriais, atliekant administravimo funkcijas ir sprendžiant kitas problemas, organizuoti kultūros, sporto produktų gamybą, reklamą ir sklaidą, kurti ir administruoti kultūros, sporto įstaigas, įmones, visuomenines organizacijas ir joms vadovauti.

Studijų rezultatai pridedami 6 priede.

18. Aiškiai suformuluotas ir viešai skelbiamas studijų tikslas, bei jų detalizuojantys studijų rezultatai yra svarbi studentų motyvacijos priemonė. Remiantis studijų tikslu bei apibrėžtomis kompetencijomis, projektuotas studijų turinys ir nustatyti vertinimo kriterijai, parinkti vertinimo metodai. Studijų rezultatų paskirtis – įgyvendinti siekiamą studijų tikslą.

Studijų rezultatai atspindi, kokį kompetentingumo lygį studentas turi pasiekti baigdamas studijas, kad jam būtų suteiktas vadybos profesinio bakalauro kvalifikacinis laipsnis. Jie suformuluoti atsižvelgiant į studijų rezultatų sandarai ir formulavimui keliamus specialius reikalavimus.

Kultūros ir sporto vadybos studijų programos tikslas ir numatomi studijų rezultatai viešai skelbiami kolegijos interneto puslapyje adresu <http://www.marko.lt/lt/>. LR Švietimo ir mokslo ministerijos sukurtoje atviroje informavimo, konsultavimo, orientavimo sistemoje – AIKOS, taip pat yra pateikti *Kultūros ir sporto vadybos* studijų programos apraše. Kolegijos interneto puslapyje ir kituose informavimo šaltiniuose yra nurodoma, kad studijų programa vykdoma nuolatine ir iššęstine studijų forma.

1.1.2. Programos tikslo ir numatomų studijų rezultatų pagrįstumas akademiniais ir (ar) profesiniais reikalavimais, visuomenės ir darbo rinkos poreikiais.

19. Siekiant užtikrinti *Kultūros ir sporto vadybos* studijų programos įgyvendinimo kokybę ir nuolatinį tobulinimą, sistemingai analizuojami teisės aktai ir kiti dokumentai, reglamentuojantys akademinis ir profesinius reikalavimus. Periodiškai atliekamas pagrindinių programos studijų rezultatų vertinimas katedros ir *Kultūros ir sporto vadybos* studijų programos komiteto posėdžiuose.

20. Studijų programos tobulinimas, studijų rezultatų peržiūra vykdoma pagal kolegijos Kokybės vadybos sistemos procedūras, periodiškai organizuojant apklausas, diskusijas. Gauti rezultatai daro įtaką studijų programos tobulinimo procesams, turinio, struktūros, studijų rezultatų peržiūrai.

21. Formuojant *Kultūros ir sporto vadybos* studijų programos rezultatus buvo vadovaujamosi galiojančiais teisės aktais ir kitais dokumentais, nustatančiais akademinis ir profesinius reikalavimus bei rekomendacijas rengiamų specialistų kvalifikacijai: Laipsnį suteikiančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašas (2010 m. balandžio 9 d. Nr. V-501), reglamentuojantis bendruosius laipsnį suteikiančių studijų programų sudarymo ir vykdymo principus, LR Švietimo ir mokslo ministro įsakymas „Dėl nuolatinės ir iššęstinės studijų formų aprašo patvirtinimo (2009 m. gegužės 15 d. Nr. ĮSAK-1026), vadybininko profesinio rengimo standartu, Bolonijos proceso dokumentais, Dublino aprašais.

22. Siekiant nustatyti *Kultūros ir sporto vadybos* specialistų poreikį šalyje ir svarbiausias šių specialistų kompetencijas, Marijampolės kolegijoje 2010-2011 m. buvo atliktas išsamus Profesinio poreikio tyrimas. Tyrimas apėmė strategijų ir statistikos analizę, darbdavių ir studentų apklausas. Atliekant tyrimą buvo remtasi Lietuvos darbo biržos darbo rinkos prognoze, kuri pagrįsta pagrindinių makroekonominių bei demografinių rodiklių tendencijomis ir šalies darbdavių apklausos rezultatais. Darbo rinkos strateginių dokumentų analizė ir socialinių partnerių apklausų rezultatai parodė, kad *Kultūros ir sporto vadybos* studijų programos specialistų rengimas yra pagrįstas ir reikalingas, numatytos ugdyti kompetencijos atitinka vadybos profesinio bakalauro kvalifikacinį laipsnį įgijusių specialistų veiklos sritis ir funkcijas darbo rinkoje.

1.1.3. Studijų programos tikslo ir numatytų studijų rezultatų atitikimas studijų rūšiai, pakopai, kvalifikacijų lygiui.

23. *Kultūros ir sporto vadybos* studijų programos tikslas ir numatomi studijų rezultatai atitinka studijų rūšiai – tai yra koleginės studijos. Kolegijoje vykdomos studijos atitinka pirmos pakopos studijas pagal Europos aukštojo mokslo erdvės sąrangos (Bolonijos procesas) apimtį kreditais (180-240 ECTS) ir trukmę (3-4 metai). *Kultūros ir sporto vadybos* studijų programos apimtis – 180 ECTS kreditų. Nuolatinės studijos trunka 3 metus, iššestinės studijos 4 metus. Studijų pabaigoje ginamas baigiamasis bakalauro darbas. Asmeniui, sėkmingai įvykdžiusiam aukštosios mokyklos pirmosios pakopos koleginių studijų programos reikalavimus ir pasiekusiam nustatytus studijų rezultatus, suteikiamas vadybos profesinis bakalauras.

24. Pagal Europos kvalifikacijų sąrangos (European Qualifications Framework – EQF) lygmenis, vykdoma *Kultūros ir sporto vadybos* studijų programa atitinka 6 lygmenį. Europos kvalifikacijų sąrangoje (2008) šeštas (bakalauro) lygmuo yra apibrėžiamas tokiais studijų rezultatais ir juos apibūdinančiais deskriptoriais: žiniomis (pažangios darbo arba studijų srities žinios, paremtos kritišku teorijų ir principų supratimu), mokėjimais (pažangūs mokėjimai, rodantys inovatyvumą ir meistriškumą, būtiną sudėtingoms ir nenuspėjamos problemoms spręsti specializuotoje darbo ir studijų srityje), kompetentingumu (gebėjimas valdyti sudėtingas profesines veiklas, prisiimant atsakomybę už sprendimų priėmimą nenuspėjamos darbo arba studijų aplinkose).

25. LR Vyriausybės nutarime dėl Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo patvirtinimo (2010 m. gegužės 4 d. Nr. 535, Vilnius) yra nurodoma, kad Lietuvos kvalifikacijų sandara atitinka 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendaciją dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos kūrimo (2008/C 111/01) ir joje nustatytus kvalifikacijų sąrangos lygius. Šiame dokumente aprašant 6 kvalifikacijų lygį yra apibrėžiama, kad šio lygio kvalifikacija skirta sudėtingai veiklai pasižyminti uždavinių ir jų turinio įvairove, pabrėžiamas reikalavimas taikyti plačias teorines žinias ir studento savarankiškumo ugdymas.

26. *Kultūros ir sporto vadybos* studijų programoje yra laikomasi aukščiau įvardintų reikalavimų, kurie yra keliami tikslams ir numatomiems studijų rezultatams, jų atitikimui studijų rūšiai, pakopai ir kvalifikacijų lygiui. Programos tikslu ir rezultatuose yra akcentuojamos:

- pažangios darbo ir studijų srities žinios;
- pažangūs mokėjimai, reikalingi problemoms spręsti specializuotoje darbo srityje;
- kompetentingumas valdyti profesines veiklas;
- savarankiškumas – vertinti savo profesinę veiklą, žinias ir patirtį, numatyti savo saviugdą kryptis, ugdyti savo profesionalumą.

1.1.4. Studijų programos pavadinimo, numatomų studijų rezultatų, programos turinio ir suteikiamos kvalifikacijos tarpusavio dermė.

27. Bolonijos proceso kontekste studijų programa turi atitikti visuomenės poreikius, sudaryti sąlygas įsidarbinti, ugdyti pilietiškumą, būti pripažinta mokslo bendruomenės, taip pat būti pakankamai skaidri ir palyginama su kitomis programomis, kad palengvintų studentų judumą ir studijų rezultatų pripažinimą kitose šalyse. Čia svarbi programos pavadinimo, numatomų studijų rezultatų, programos turinio ir suteikiamos kvalifikacijos dermė visais lygiais: institucijos lygmeniu, programos lygmeniu, dalyko lygmeniu.

28. *Kultūros ir sporto vadybos* studijų programos tikslas ir studijų rezultatai atitinka kolegijos viziją ir misiją, dera su MK statute numatytais pagrindiniais tikslais ir uždaviniais:

- rengti aukštąjį koleginių išsilavinimą įgyjančius specialistus, gebančius savarankiškai dirbti konkurencinės rinkos sąlygomis, ypač daug dėmesio skiriant pasirengimui konkrečiai praktinei veiklai;

- garantuoti Lietuvos aukštojo mokslo ir Europos Sąjungos standartus atitinkantį studijų programų turinį, modernų mokymo(-si) procesą, užtikrinti studijų kokybę.

Programos tikslas suderintas su kolegijos strateginiu planu, kurį galima rasti MK tinklalapyje.

Kultūros ir sporto vadybos studijų programa priklauso socialinių mokslų studijų srities vadybos krypčiai.

Programos studijų rezultatų ir dalykų turinio dermė atsispindi dalykų aprašuose.

1.1.5. Kultūros ir sporto vadybos studijų programos tikslų ir numatomų studijų rezultatų stipriosios, silpnosios pusės ir tobulinimo veiksmai.

29. *Stipriosios pusės.* Formuluojuant studijų tikslą, aiškiai apibrėžti reikalavimai būsimo specialisto kompetencijoms ir profesinei veiklai. Studijų rezultatai išsamiai detalizuoja studijų programos tikslą ir yra susiję su kompetencijomis. Programos tikslas, turinys, rezultatai ir kvalifikacija dera tarpusavyje. Programos studijų rezultatai orientuoti į praktinę veiklą.

30. *Silpnosios pusės.* Kadangi tik 2015 m. išleista 1-a absolventų laida, todėl negalimas išsamus studijų programos tikslo, rezultatų apibūdinimas ir vertinimas.

31. *Tobulintini veiksmai.* 2016 m. atlikti darbdavių ir absolventų apklausą dėl programos studijų rezultatų koregavimo. Siekiant, kad studijų programa atitiktų ir pateisintų socialinių partnerių lūkesčius, numatoma tolesnė periodinė studijų programos stebėseną ir studijų rezultatų atnaujinimas.

1.2. Programos sandara.

1.2.1. Programos sandaros atitiktis teisės aktų reikalavimams.

32. *Kultūros ir sporto vadybos* studijų programos dalys (studijuojamų dalykų turinys, studijų rezultatai, studijų metodai) yra pagrįstos studijų programos tikslu. Iš programos tikslo kyla studijų rezultatai, kurie įgyvendinami per studijuojamus dalykus (žr. priedą). *Kultūros ir sporto vadybos* studijų programos struktūra leidžia organizuoti studijų procesą, orientuotą į studentų poreikius ir tenkina specifinius aukštosios mokyklos studijų proceso organizavimo aspektus.

33. *Kultūros ir sporto vadybos* studijų programos apimtį apibrėžia Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymas bei Laipsnį suteikiančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašas (2010 m. balandžio 9 d. Nr. 501). Studijų programos apimtis 180 ECTS kreditų. Bendras valandų skaičius – 4800 val. Per vienerius studijų metus studentas gali sukaupti 60 kreditų. Kreditų išdėstymo pusiausvyra semestrais padeda išlaikyti tolygų studijų krūvį. Per semestrą studijuojami ne daugiau kaip septyni studijų programos dalykai. Bendriesiems koleginiams dalykams skiriama 15 kreditų. Studijų krypties dalykams skiriami 135 kreditai (krypties dalykai – 96 kreditai, profesinės veiklos praktikos – 30 kreditų, baigiamojo darbo rengimas – 9 kreditai). Pasirenkamiesiems dalykams skiriama 24 kreditai (specializacijos (šakos) dalykai – 15 kreditų, laisvai pasirenkami dalykai – 9 kreditai). Kitiems dalykams skiriama 6 kreditai.

34. Atskirų dalykų apimtis priklauso nuo numatytų studijų rezultatų ir siekiamų kompetencijų, dalyko turinio, studijavimo būdo, taikomų studijų metodų, savarankiškų studijų užduočių ir joms atlikti skirto laiko.

35. Už studijų apimties kiekybinę išraišką kreditais, studijų rezultatų sugrupavimą pagal studijų dalykus, įvertinus vidutinį darbo krūvį, atsakingas studijų programos komitetas. Programos apimtis planuojama atsižvelgus į studijų programos tikslą, siekiamus studijų rezultatus, numatytus studijų ir vertinimo metodus. Dėstytojui paliekama laisvė veikti dėstomo dalyko srityje, tačiau jam būtina susieti suplanuotas studijų proceso veiklas su studijų rezultatais tam, kad studentai suvoktų savo studijų tikslus ir visų studijų turinio dalių prasmę bei iš anksto žinotų, kaip ir pagal kokius kriterijus bus įvertinami jų pasiekimai.

36. Pasirinkti studijų dalykai yra tinkamiausi siekiamiems studijų rezultatams pasiekti, nes juose numatyti dalyko rezultatai leidžia pasiekti reikiamo lygio kompetencijas. Taikomi studijų metodai, būdai ir formos tinkami siekiamoms kompetencijoms ugdyti bei pasiektiems studijų rezultatams įvertinti ir dera su studijų dalyko apimtimi kreditais. Tai leidžia daryti išvadą, numatyti studijų rezultatai nėra per siauri ir dera su studijų dalykų studijų rezultatais, studijų turiniu ir metodais, pasiekimų įvertinimų kriterijais ir priemonėmis, studijų infrastruktūra ir kt.

37. Išanalizavus programoje numatytus studijų rezultatus ir studijų programos planą (priedas Nr. 1.) pagrįstai galima teigti, jog studijų apimtis užtikrina studijų rezultatų įgyvendinimą ir yra optimali vadybos profesinio bakalauro kvalifikaciniam laipsniui įgyti.

38. Studijų plane nurodomi visi studijų programą sudarantys struktūriniai vienetai (dalykai, jų apimtis, išdėstymas semestrais bei eiliškumas).

39. Studijų programos ir studijų dalykų studijų rezultatų dermė ir sąsajos su taikomais studijų ir studentų pasiekimų vertinimo metodais pateikiamos konkrečių studijų dalykų programose.

1.2.2. Studijų dalykų loginiai ryšiai ir seka.

40. *Kultūros ir sporto vadybos* studijų programa struktūriškai vientisa, sudaryta derinant studijų krypties ir bendruosius koleginius dalykus bei studijų krypties žinių gilinimo ir laisvai pasirenkamuosius dalykus. Pasirinktas studijų programos modelis sudaro galimybes studentams įgyti platesnį akademinį išsilavinimą. Dėstomų dalykų loginius ryšius, nuoseklumą, jų seką apsprendžia studijų programos studijų rezultatai, t.y. kokias kompetencijas ir gebėjimus privalo įgyti ruošiamas specialistas. Visų studijų metu nuosekliai formuojamos studijų rezultatuose numatytos kompetencijos.

41. Studijų dalykų išdėstymo logika paremta įgūdžių ir kompetencijų formavimo pakopomis, nuoseklumo ir perimamumo principais. Studijų dalykų temos dėstomos nuosekliai, integruojant įgytas žinias į vėliau dėstomus dalykus. Mokomieji dalykai susieti tarpdalykiniais integraciniais ryšiais. Programos realizavimas grindžiamas logišku nuosekliu dalykų išdėstymu ir pirmuosiuose semestruose įgytų žinių ir įgūdžių perkėlimu į vėlesnius studijų programos vykdymo etapus, pateikiant naujas dalykų temas bei tinkamai jas susiejant.

42. Studijos pradedamos bendraisiais koleginiais bei studijų krypties pagrindų dalykais, kurie supažindina studentą su jo, kaip būsimo specialisto, formavimo procesu, suteikia socialinių mokslų žinių pagrindus, leidžia suvokti savo profesinės karjeros kontekstą. Nuosekliai formuojami baziniai gebėjimai, padedantys studentui efektyviau studijuoti, savarankiškai dirbti su teisine literatūra per visą studijų laikotarpį bei tęsiant mokymosi procesą ateityje. Siekiama formuoti gebėjimus, padėsiančius dalyvauti veikloje, reikalaujančioje savarankiško ar komandinio darbo pastangų bei dalykinio bendravimo įgūdžių, gebėjimą dirbti individualiai ir komandoje, bendrauti ir bendradarbiauti, būti iniciatyviu, pagrįsti ir apginti savo nuomonę. Taip ugdomos kompetencijos, leisiančios efektyviai dalyvauti profesinėje veikloje (dėstomi dalykai – Kalbos kultūra ir specialybės kalba, Užsienio kalba, Studijų įvadas ir kt.). Vėlesniuose semestruose studentų pasirinkimui siūlomi studijų dalykai, leidžiantys gilinti profesines žinias bei įgūdžius.

43. Formuojant profesines kompetencijas studentai studijuoja dalykus, kurie leidžia įgyti vadybos žinių bei gebėjimų (Vadyba, finansinė apskaita, Mikroekonomika ir makroekonomika ir kt.)

44. Studentai profesinių žinių ir įgūdžių formavimo gilinimui pasirenka specializaciją (šaką) Kultūrinės veiklos organizavimas, Sportinės veiklos organizavimas.

45. Būsimų specialistų gebėjimų ugdymui bei veiklos sričių praplėtimui, *Kultūros ir sporto vadybos* studijų programoje numatyti ir laisvai pasirenkamieji kitų studijų krypties dalykai.

46. Studijų metu studentai rašo kursinį ir baigiamąjį darbus, skirtus pademonstruoti savarankišką gebėjimą taikyti įgytas studijų pagrindų žinias bei susieti jas su mokomąja praktika. Darbo rengimo metu formuojami mokslo tiriamosios veiklos pradmenys.

47. *Kultūros ir sporto vadybos* studijų programos studentai atlieka 4 profesinės veiklos praktikas. Praktikų metu studentai susipažįsta su kultūros ir sporto įstaigų, įmonių, visuomeninių organizacijų veikla. Susipažįsta su vadybininko darbo specifika, organizuoja kultūrinius, sportinius renginius, rengia ir įgyvendina kultūros, sporto programas – projektus.

48. Profesinės veiklos praktikų programų užduotys suderinamos su įgytomis žiniomis, teorine medžiaga. Siekdama studijų ir praktinės veiklos integracijos, kolegija bendradarbiauja su kultūros ir sporto įstaigomis. Profesinės veiklos praktikos vyksta kultūros centre, muziejuose, sporto klubuose, savivaldybės kultūros ir sporto skyriuje, sveikatingumo centruose ir kt.

49. Didelis kolegijos socialinių partnerių skaičius ir stabilūs bendradarbiavimo ryšiai su jais leidžia užtikrinti studijų programos realizavimo kokybę, pasiūlant praktikos vietas sudarančias tinkamas sąlygas praktiniam įgūdžių formavimui. Trišalės sutarties pagrindu kultūros ir sporto įstaigos, įmonės studentams sudaro sąlygas tobulinti profesinius įgūdžius atliekant konkretų, su jų specialybe susijusį darbą.

50. Praktikų vadovai – kultūros ir sporto vadybos specialistai, vertina studentų žinias ir praktikos rezultatus. Šis vertinimas sudaro 40 procentų galutinio praktikos įvertinimo. Toks praktikos organizavimo būdas skatina mokymosi motyvaciją, aktyvina studentų mokslo taikomosios veiklos elementų raišką kursiniuose bei baigiamuosiuose darbuose, leidžia siekti geresnės studijų kokybės gaunant grįžtamąjį ryšį apie pasiektus studijų rezultatus ir jų realizavimą praktinėje veikloje.

51. Profesinės veiklos praktikų turinys ir vykdymas nuolat vertinamas. Studentų, kolegijos praktikos vadovų, praktikos vietoje praktikų vadovų vykdomų apklausų metu siekiama išsiaiškinti, kaip reiktų tobulinti profesines veiklos programas, praktikos organizavimą, studijų programą, kokių žinių ir gebėjimų studentai turėtų įgyti papildomai, kad taptų konkurencingais specialistais darbo rinkoje, galėtų realizuoti savo karjeros

planus bei siekti tolimesnio tobulėjimo.

52. Studijos baigiamos baigiamuoju darbu, kas leidžia pademonstruoti visus pasiektus studijų rezultatus ir parodo diplomanto pasirengimą būsimai profesinei veiklai. Baigiamuoju darbu bus parodomas studentų savarankiškas gebėjimas susieti atskirus mokymo dalykus, sisteminti įgytas teorines žinias, rinkti ir analizuoti duomenis, reikalingus konkrečioms profesinės veiklos ir inovacijų diegimo problemoms spręsti.

53. Konstruktyviai suderintas studijų turinys yra nukreiptas į studentą ir planuojamas taip, kad studentas pasiektų numatytus studijų rezultatus. Studentas savo studijas projektuoja siekdamas studijų rezultatų. Studijavimas ir dėstymas yra suderinti su pasiekimų įvertinimu. Jei studijų procese išryškėja takoskyra tarp studijavimo, dėstymo (turinio, parinktų metodų ir pasiekimų įvertinimo, studijavimo) dėstymo turinys bei metodai koreguojami taip, kad nesuderinamumas būtų panaikintas.

1.2.3. Dalykų turinio atitikimas studijų rūšiai ir pakopai.

54. Vadybos profesiniam bakalaurui keliami reikalavimai reglamentuojami Studijų pakopų aprašu (LR švietimo ir mokslo ministro 2011 m. lapkričio 21 d. įsakymas Nr. V-2212 „Dėl studijų pakopos aprašo tvirtinimo“). Europos aukštojo mokslo kvalifikacijų sandaros aprašu (EHEQF), pagrįstu Dublino aprašais ir atitinka Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo 6 lygį.

55. Programos studijų rezultatai buvo sudaromi, remiantis vadybininko profesinio rengimo standartu. Studijų dalykų rezultatai yra tamptariai susiję su būsimam vadybininkui būtinomis kompetencijomis. Programoje praktiniams užsiėmimams skiriama 40 procentų kontaktinio darbo apimties. Visam praktiniam mokymui (praktiniams užsiėmimams, profesinės veiklos praktikoms) skiriama apie 54 procentus studijų programos apimties, kas atitinka studijų programų Bendriesiems reikalavimams.

56. Koleginių studijų paskirtis yra parengti studentą praktinei profesinei veiklai. Aprašomojoje programoje ypač didelis dėmesys skiriamas praktinių žinių, kurias studijuojantieji galėtų pritaikyti savo darbinėje profesinėje veikloje, perteikimui.

1.2.4. Dalykų turinys ir metodai leidžia pasiekti numatomus studijų rezultatus.

57. *Kultūros ir sporto vadybos* studijų programoje didelis dėmesys skiriamas optimaliam studijų turinio realizavimui ir tinkamų studijų metodų parinkimui, suvokiant, kad tinkamai parinkti studijų metodai leidžia studijų rezultatus paversti studento pasiekimais. Mokymo metodų įvairovė ir šiuolaikiškumas atitinka numatytą studijų rezultatų taksonomiją, siekiant studentus išlaikyti mokymosi veiklų centre, užtikrinti jų aktyvų dalyvavimą studijų procese, sprendimų priėmime, o kartu ir atsakomybės už pasiektus studijų rezultatus priėmime.

58. Realizuojant studijų programą taikomi aktyvinantys ir euristiniai studijų metodai. Jie padeda teoriją derinti su praktinėmis užduotimis, integruoti žinias problemoms spręsti, skatina studentų savarankiškumą, tobulėjimą, motyvaciją, ugdo gebėjimą kritiškai mąstyti, analizuoti problemas. Naudodami euristinius studijų metodus, dėstytojai įgalina studentus aktyviai dalyvauti diskusijose, patirties išsakyme, svarstymuose, kuo anksčiau pamatyti sąsajas tarp mokslo ir būsimos profesinės veiklos. Dalykų tikslai realizuojami pasitelkiant probleminę mokymąsi, praktinių situacijų ir atvejų analizę, projekcinę darbą, dokumentų analizę, praktiką darbo vietoje, praktinių pavyzdžių analizę, realių problemų sprendimą projekcinėje veikloje.

59. Aktyvinantys ir euristiniai studijų metodai proporcingai derinami su tradiciniais žinių gebėjimų ugdymo metodais: paskaitomis, seminarais, diskusijomis ir konsultavimu.

60. Studijų metodų atitikimas programos tikslui ir studijų rezultatams yra neatsiejamas nuo vertinimo metodų. Vertinimo metodų įvairovė sudaro sąlygas atlikti visapusišką vertinimą ir suteikia jam objektyvumo. Programoje taikomi įvairūs vertinimo metodai (testai, referatų, projektų pristatymas, žodinių pranešimų stebėjimas ir su jais susijusios vertinimo priemonės. Rengiant vertinimo metodus, vadovaujamosi šiais pagrindiniais principais: dermė su mokymosi metodais, vertinimą sudarančių užduočių pagrindimas studijų rezultato turiniu. Į studento pasiekimus ir siekiamas kompetencijas orientuotame studijų turinyje vertinimo metodai leidžia stebėti studentų mokymosi pasiekimus ir pažangą, pamatuoti pokyčius, laiku diagnozuoti sunkumus, palaikyti grįžtamąjį ryšį, kurti prielaidas korekcijai.

1.2.5. Kultūros ir sporto vadybos studijų programos sandaros stipriosios, silpnosios pusės ir tobulinimo veiksmi.

61. *Stipriosios pusės.* Studijų programos apimtis suplanuota atsižvelgus į studijų programos tikslą, siekiamus studijų rezultatus, numatytus studijų ir vertinimo metodus bei reikalavimus pirmosios pakopos koleginių

studijų vadybos profesinio bakalauro kvalifikaciniam laipsniui. Pagrindinis programos privalumas – teorijos integravimas į praktinę veiklą. Studijų programoje taikomi studijų metodai padeda užtikrinti profesinių kompetencijų ugdymą, laiduoja numatytų studijų rezultatų pasiekimą optimaliai naudojant studijų laiką, skatina nuolatinį tobulėjimą. Programos dalykai išdėstyti logiškai ir nuosekliai. Studijų turinys, vertinimo metodai yra susieti su studijų rezultatais. Studijų programos atnaujinimas pagal ECTS kreditų sistemą, sudarė sąlygas tapti programai lankstesnei ir mobilesnei.

62. *Silpnosios pusės.* Specializacijų skaičius studijų programoje nepakankamas.

63. *Tobulintini veiksmai.* Padidinti specializacijų skaičių.

1.3. Personalas.

1.3.1. Personalo atitiktis teisės aktų reikalavimams.

64. Pedagogų personalas komplektuojamas, vadovaujantis išoriniais ir vidiniais Kolegijos veiklą reglamentuojančiais dokumentais: *Mokslo ir studijų įstatymu* (2009-04-30), *LR darbo kodeksu* (2002-06-04), *Kolegijos Statutu* (2012-07-18), *Laipsnį suteikiančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašu* (2010-04-09), *Kultūros ir sporto vadybos studijų krypties aprašu*.

65. Nuolatiniam darbui dėstytojai į pareigas priimami viešo konkurso būdu 5 metų kadencijai, vadovaujantis Akademinės tarybos patvirtintais *Marijampolės kolegijos dėstytojų atestacijos ir konkursų pareigoms eiti nuostatais*. Šie nuostatai apibrėžia minimalius kvalifikacinius reikalavimus profesoriaus, docento, lektoriaus, asistento pareigybėms. Be to, Akademinės tarybos pritarimu, į docento pareigas kolegijoje vieneriems metams gali būti priimamas asmuo, turintis didelę praktinio darbo patirtį dėstomojo dalyko (dalykų) srityje ir magistro kvalifikacinį laipsnį ar jam prilygintą aukštojo mokslo kvalifikaciją.

66. Kultūros ir sporto vadybos studijų programos vykdyme 2012-2016 m. m. iš viso dalyvauja 28 dėstytojai: 3 docentai (10,72 proc.), 18 lektorių (56,28 proc.), 7 asistentai (25 proc.). (Dėstytojų sąrašas pateiktas 2 priede, dėstytojų veiklos aprašymai – 3 priede.) Dėstytojų, dėstančių Kultūros ir sporto vadybos programoje, kvalifikacija yra pakankama. Studijų programoje dėsto trys dėstytojai, turintys mokslinius vardus: tai doc. dr. V. Viliūnas, doc. dr. Živilė Advilonienė bei doc. dr. Adelė Astromskienė. Šie dėstytojai vadovaus ir baigiamiesiems studentų darbams.

67. Studijų programoje kultūros ir sporto vadybos studijų krypties dalykus dėsto 3 mokslų daktarai (10,72 proc.), jų dėstomieji dalykai sudaro 15 studijų programos kreditų (11.11 proc.). Kiti Kultūros ir sporto vadybos studijų programoje dirbantys dėstytojai turi dėstomo dalyko studijų krypties ne žemesnį kaip magistro (ar prilygintą magistrui) kvalifikacinį laipsnį. *Mokslo ir studijų įstatymas* reglamentuoja, kad koleginės studijos privalo būti orientuotos į praktinę veiklą. Visi kultūros ir sporto vadybos studijų programos dėstytojai turi praktinio darbo stažą dėstomų dalykų srityje. Šioje programoje dirbantys kultūros ir sporto vadybos studijų krypties dėstytojai turi sukaupę ilgametę praktinio bei pedagoginio darbo patirtį.

1.3.2. Personalo kvalifikacijos atitiktis numatomiems studijų rezultatams pasiekti.

68. 2012-2016 m. m. Kultūros ir sporto vadybos studijų programos dalykus dėstančių dėstytojų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes pateiktas 1.3.2.1. lentelėje.

1.3.2.1. lentelė. Akademinio personalo struktūra pagal amžiaus grupes 2012-2016 m. m.

UŽIMAMOS PAREIGOS	DĖSTYTOJŲ SKAIČIUS	IŠ JŲ AMŽIAUS GRUPĖSE, METAIS				VIDUTINIS AMŽIUS METAIS
		30-39	40-49	50-59	60-69	
Docentas	3	-	1	1	1	54
Lektorius	18	1	4	7	6	54
Asistentas	7	3	2	2	-	42
Iš viso:	28	1	7	12	4	50

69. Iš pateiktų duomenų matoma, kad dėstytojų pedagoginių pareigų pasiskirstymas atitinka kvalifikacinius reikalavimus. Amžiaus vidurkis yra 48 metai.

70. Turėdami pakankamą pedagoginio bei praktinio darbo patirtį, dėstytojai rengia spausdintus ir elektroninius leidinius. Metodiniai mokomieji leidiniai skirti studijų programos realizavimui bei studentų savarankiško darbo organizavimui. Paminėtini šie leidiniai: L. Jaruševičienė: „Žmogus ir aplinka“; „Verslo

komunikacija“. D. Mickevičienė: „Kultūros istorijos praktikumai. Metodinis leidinys“; „Profesinės etikos paskaitų konspektas. Metodinis leidinys“; „Pedagoginės etikos paskaitų konspektas. Metodinis leidinys“; „Kultūros istorijos paskaitų konspektas. Metodinis leidinys“. M. Rutkauskienė: Kristijono Donelaičio literatūrinės mokyklos // *Donelaičio žemė*, 2010 m. spalio, lapkritis, gruodis Nr. 5-6; Maironio meditatyvinė lyrika: paskui sielos upę Jordaną // *Educatio, cultura, Ecclesia*. Nr.1. Marijampolė: MKLC, 2012. ISBN 978-9955-645-51-1; Motiejus Kazimieras Sarbievijus kultūrinės regionalistikos kontekste: religinės piligrimystės motyvas *Educatio, societas, cultura, Ecclesia*. Nr. 2. Marijampolė: MKLC, 2013. ISBN 978-9955-645-58-0. I. Mulerenkienė: Metodinis leidinys „Vadybos seminarai ir praktiniai darbai“, aprobuotas kolegijoje nustatyta tvarka; Parengtas nuotolinių studijų (Moodle) *vadybos modulis*, akredituotas kolegijoje nustatyta tvarka; Išleisti metodiniai „Vadybos“ dalyko ir „Personalo“ dalyko leidiniai. R. Kasiliauskienė: Kursas „Dalykinių tekstų rašymas ir redagavimas“ Moodle aplinkoje, 2014; Metodinis leidinys „Gramatikos vadovėlis“, 2008; Metodinis leidinys „English Reading Texts and Listening Tasks“, 2005. Birutė Petrošienė: išleistas metodinis leidinys „Finansinės apskaitos konspektas“, 2006, aprobuotas kolegijoje nustatyta tvarka, parengtas nuotolinių studijų (Moodle) finansinės apskaitos modulis, 2014; parengta ir išleista neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemoje įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo metodika, pagal buhalterinės apskaitos (apskaitos studijų krypties) studijų šaką, 2014. Marija Beržanskienė: Marketingas, „Piko valanda“, 2013, ISBN 978-609-422-002-9; Paslaugų marketingas „Piko valanda“, 2010, ISBN 978-609-422-003-6; Parengtas nuotolinių studijų (Moodle) *marketingo ir paslaugų marketingo moduliai*, akredituoti kolegijoje nustatyta tvarka.

71. Programos dėstytojų profesinį pripažinimą regiono bei šalies mastu rodo skaityti pranešimai konferencijose aktualiomis kultūros ir sporto vadybos temomis: K. Žiemys - „Valstybės požiūris į kolegines studijas“ (2013), R. Kasiliauskienė - „Užsienio kalbų mokymo(si) metodai skatinantys daugiakalbystę“ (2013), „Mokymo metodų naudojimo svarba ugdant vertybines nuostatas“ (2012), D. Valaitienė - „Vokiškų ir lietuviškų vietovardžių kilmė, reikšmė ir palyginimas“ (2013), „Vertybių formavimasis ir jų poreikiais grindžiamas mokymas“ (2012), G. Žimaila - „Studentų požiūris į kūno kultūrą“ (2014), L. Jaruševičienė - „Edukacija nauka i przedsiębiorczość w ochronie zdrowia „Postępowanie z chorymi urazowymi: aspekt ratowniczy, chirurgiczny, pielęgnacyjny i profilaktyczny“ (2013), Studentų taikomieji tyrimai: patirtys ir įžvalgos“ (2013), Tarptautinė konferencija 5-th Baltic Sport Conference „Current Issues and New Ideas in Sport science“ pranešimas „Change of the jump height during various physical loads and recovery“, I. Mulerenkienė - „Kultūros ir sporto vadybos studentų verslumo įgūdžių ugdymas Marijampolės kolegijoje“ (2015), „Ar tai sveika?“ (2013), „Projektinio ir probleminio mokymo(si) taikymo edukologijos studijų baigiamuosiuose darbuose rekomendacijos (2012). M. Beržanskienė - „Marijampolės miesto įvaizdis“, respublikinė mokslinė – praktinė konferencija „Mokslas ir praktika: aktualijos ir perspektyvos“, 2012-05-18. Skaitytas pranešimas „Vyresnių kaip 60 metų amžiaus žmonių laisvalaikio praleidimo galimybės Marijampolės mieste“. Tarptautinė mokslinė konferencija „Mokslas ir praktika: aktualijos ir perspektyvos“, 2013-05-09-10. Skaitytas pranešimas „Istorinio kultūrinio bendradarbiavimo reikšmė ir pasiekimai plėtojant pažintinį turizmą Lietuvos – Lenkijos pasienyje“ Punske vykusioje Tarptautinėje mokslinėje - praktinėje konferencijoje „Istorinis turizmas Lietuvos ir Lenkijos pasienyje, 2014. Skaitytas pranešimas „Vyresnių kaip 60 metų amžiaus žmonių laisvalaikio praleidimo galimybės Marijampolės savivaldybėje“. Tarptautinė mokslinė konferencija „Mokslas ir praktika: aktualijos ir perspektyvos“, 2014-04-24-25. Skaitytas pranešimas „Liudvinavo rekreacinių išteklių panaudojimas bendruomenės socialinių - kultūrinių poreikių tenkinimui“ Tarptautinė mokslinė konferencija „Mokslas ir praktika: aktualijos ir perspektyvos“, 2015. Skaitytas pranešimas „Studentų kompetencijų ugdymas mokslinių taikomųjų tyrimų kontekste“, VIII respublikinėje mokslinėje praktinėje konferencijoje „Mokslas taikomųjų tyrimų įtaka šiuolaikinių studijų kokybei“, Vilniaus kolegija, 2015. Praveisti seminarai: K. Žiemys „Studentų darbo paskaitų ir seminarų metu aktyvinimo galimybės“. Dėstytoja B. Petrošienė: Respublikinė mokslinė – praktinė konferencija „Vadybos ir verslo administravimo krypties absolventų konkurencingumas, rengimo tendencijos. Parengtas pranešimas „Apskaitos dėstytojų dalykinio gebėjimo problema ekonominių procesų kontekste(2012). Respublikinė mokslinė – praktinė konferencija „Studijos šiuolaikinėje visuomenėje“. Skaitytas pranešimas „Aktyvių mokymo metodų taikymas „Marijampolės kolegijoje (2012). Tarptautinė mokslinė - praktinė konferencija „Apskaita, auditas, finansai: mokslas ir studijų problemos bei perspektyvos“ pranešimas „Ūkio subjektų vidaus audito aplinka ir ją lemiantys veiksniai“ (2013).

72. Programos dėstytojai dalyvavo Europos Sąjungos struktūrinių fondų finansuojamuose bei nacionaliniuose projektuose. Lektorius K. Žiemys 2012 m. dalyvavo projekte „Darbdavių ir darbuotojų

socialinės partnerystės gebėjimų ugdymas ir kolektyvinių darbo santykių tobulinimas Vilniaus, Kauno, Alytaus ir Marijampolės apskrityse“ (projekto Nr.VP1-1.1- SADM-02-K-01-007), jis vedė mokymus vadovams ir darbuotojams bei 2013 m. projekte „Socialinio dialogo skatinimas Lietuvos kultūros darbuotojų institucijose“ (projekto Nr.VP1-1.1-SADM-02-K-01-011). R. Kasiliauskienė Erasmus intensyvioje programoje skaitė pranešimą „Tarpkultūrinės kompetencijos įgijimas mokant(is) kalbų“ (2012), Erasmus intensyvioje programoje skaitė pranešimą „Tolerancijos mokymas – Europos pilietiškumo ugdymo dalis“ (2012), I. Mulerenkienė - dalyvavo projekte „Neformaliu būdu įgytų kompetencijų formalizavimo sistemos parengimas ir įgyvendinimas aukštųjų mokyklų bendradarbiavimo tinkle“ (VP1-2.1-ŠMM-04-K-03-005) (2012-2014 m.) bei vedė mokymus kolegijos akademiniam ir administraciniam personalui (2014 m.) ir skaitė pranešimą „Neformaliu būdu įgytų kompetencijų vertinimo patirtis Marijampolės kolegijoje“ (2014 m.); Įgyvendino 2007–2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 2 prioriteto „Mokymasis visą gyvenimą“ VP1-2.3-ŠMM-01-V priemonės „Profesinio orientavimo sistemos veiklos tobulinimas ir plėtra“ valstybės projektą „Aukštųjų mokyklų studentų ugdymo karjerai ir karjeros stebėsenos modelių plėtotė ir įdiegimas, su studentais dirbančių profesinio orientavimo specialistų kvalifikacijos tobulinimas, jiems skirtų priemonių sukūrimas (I etapas)“ (2012). 2012 – 2014 m. dėstytojos O. Grušelionienė bei R. Kasiliauskienė dalyvavo visoje eilėje intensyvių mokymo programų veikloje – DESI, DETIS, USDEC bei Erasmus programose. 2015 m. šios dėstytojos dalyvavo Erasmus programoje Portugalijoje bei Turkijoje. L. Jaruševičienė dalyvavo projekte „Confirmation of staff mobility – erasmus training staff mobility“ (2013), 2015 m. - Erasmus programos stažuotėje Rygoje. R. Pūstelninkas dalyvavo Europos sąjungos finansuotame projekte „Informacines technologijas valdantys Lietuvos piliečiai“ ir vedė seminarus tema „Kompiuterinio raštingumo temos suaugusiems“ (2012), Europos sąjungos finansuotame projekte „Lietuvos e. piliečiui – paslaugos internete“ vedė seminarus tema „Kompiuterinio raštingumo temos suaugusiems“ (2012). M. Beržanskienė dalyvavo tyrėja projekto partnerių „INTEREG IVC PROJEKTE BF-3-1-3“ 2013 m. bendrame projekte, kur atliko tyrimus kartu su olandais, norvegais, švedais, šveicariais. Dalyvavo tarptautiniame projekte „Lietuvos - Lenkijos istorinis ir kultūrinis bendradarbiavimas plėtojant pažintinį turizmą“, 2014 m. Taip pat dalyvavo projekto stažuotėse: Bulgarijoje, Dobrich International University College. Projektas „Studijų kokybės gerinimas mokymo (si) visą gyvenimą kontekste“ SFMIS VP1-2.2-ŠMM-07-K-027: Projekto stažuotėje Socialinių ir technikos mokslų aukštoji mokykla Radom, Lenkijoje. Pagal projektą „Studijų kokybės gerinimas mokymo(si) visą gyvenimą kontekste“, SFMIS numeris VP1-2-2 ŠMM-07-k-01-027; Projekto stažuotėje Pamplonoje (Ispanija), Projektas „INTEREG IVC PROJEKTE BF-3-1-3“, subprojekto „Pasienio informacijos centras“. 2013 m. gegužės 29 d. - birželio 1d. Dėstytojos B. Petrošienė bei D. Šidlauskienė 2014 m. dalyvavo Erasmus programos stažuotėje Bulgarijoje, D. Šidlauskienė – 2013 m. Erasmus programoje Lenkijoje Čechanovo aukštojoje mokykloje. Dėstytoja Birutė Petrošienė dalyvavo Vilniaus kooperacijos kolegijos organizuotuose mokymuose, mokymai vykdyti įgyvendinant projektą „Kolegijų dėstytojų tarpkultūrinės kompetencijos, apimančios dėstytojų bendruosius ir specialiuosius gebėjimus, ugdymas/si ir jų plėtotė siekiant veiksmingo Lietuvos kolegijų studijų tarptautinimo“ (Nr. VP1-2.2.-ŠMM-07-K-01-058). Po projekto, praėjus atranką, stažuotė Škotijoje nuo 2011-11-28 iki 2011-12-02 University of the Highlands and Islands Moray College, taip dalyvavimas projekte „Neformaliu būdu įgytų kompetencijų formalizavimo sistemos sukūrimas aukštojo mokslo įstaigose“ ((Nr. VPI-2.1-ŠMM-04-K-03-003 (vertintojo eksperto pareigose)), (2014).

73. Dėstytojai aktyviai dalyvauja įvairiuose tarptautiniuose renginiuose, konferencijose, rašo mokslines publikacijas: D. Valaitienė parašė straipsnį „Vokiškų ir lietuviškų vietovardžių kilmė, reikšmė ir palyginimas“ straipsnių rinkinyje „Educatio, cultura, societas, Ecclesia I“, Marijampolė, 2012, ISBN 978-9955-645-51-1. I.Mulerenkienė parašė straipsnį „Studentų verslumo įgūdžių ugdymas Marijampolės kolegijoje“ Marijampolės kolegijos leidžiamame periodiniame mokslinių straipsnių leidinyje „HOMO-SOCIETAS-TECHNOLOGIAE“ (ISSN 2029-9737) (2015 m. Nr. 1(4)). M. Beržanskienė parašė straipsnius: „Vyresnių kaip 60 metų amžiaus žmonių laisvalaikio praleidimo galimybės Marijampolės mieste“ – mokslinių straipsnių rinkinyje „Mokslas ir praktika: aktualijos ir perspektyvos“ LSU, 2013. Straipsnis mokslo žurnale „Vyresnių kaip 60 metų amžiaus žmonių laisvalaikio praleidimo galimybės Marijampolės savivaldybėje - ASU ir Lietuvos agrarinės ekonomikos instituto mokslo žurnale „Vadybos mokslas ir studijos – kaimo verslų ir infrastruktūros plėtrai“, 2013. ISSN 2345-0355. Straipsnis „Marijampolės kolegijos studentų sportinis aktyvumas ir jį skatinantys veiksniai“ mokslinių straipsnių rinkinyje „Mokslas ir praktika: aktualijos ir perspektyvos“ LSU, 2014. Straipsnis „Liudvinavo rekreacinių išteklių panaudojimas bendruomenės socialinių - kultūrinių poreikių tenkinimui“ elektroninis mokslo žurnalas „Laisvalaikio tyrimai“ ISSN 2345-0339, 2015. Straipsnis „Studentų kompetencijų ugdymas mokslinių taikomųjų tyrimų kontekste“ Vilniaus kolegijos VIII respublikinės mokslinės – praktinės konferencijos mokslinių straipsnių rinkinys, 2015 ISSN 25029-2279.

Dėstytoja M. Beržanskienė atliko užsakomuosius tyrimus: Marijampolės savivaldybės užsakymu atliktas užsakomasis taikomasis mokslinis tyrimas „Marijampolės miesto įvaizdis“. Marijampolės kolegijos užsakymu atliktas tyrimas „Marijampolės kolegijos įvaizdis Marijampolės apskrities abiturientų, jų tėvų ir pedagogų požiūriu“. Jos vadovaujantys 5 studentai atliko mokslinius tyrimus ir skaitė pranešimus konferencijose: LSU tarptautinėje mokslinėje - praktinėje konferencijoje „Mokslas ir praktika: aktualijos ir perspektyvos“. Vadovauta kultūros ir sporto vadybos studentams atliekant tyrimus ir rengiant pranešimus Marijampolės kolegijoje vykusiame respublikinėje mokslinėje – praktinėje konferencijoje „Kultūros ir sporto vadyba: tendencijos ir iššūkiai“, 2015 m. Dėstytojos Birutė Petrošienė ir Danguolė Šidlauskienė 2014 metais su kultūrinės ir sporto studijų programos pirmo kurso studentais dalyvavo Asociacijos „Lietuvos mediena“ organizuotame „Verslo idėjų konkurse“, kurio metu jie įgavo praktinio ir komandinio darbo įgūdžių, gebėjimo ne tik pateikti savo verslo idėją, bet ir ją įgyvendinti (2015).

1.3.3. Dėstytojų skaičiaus pakankamumas numatomiems studijų rezultatams pasiekti.

74. Dėstytojas gali dirbti vienu etatu arba jo dalimi, priklausomai nuo susidarančio darbo krūvio. Darbo krūvį sudaro kontaktinis darbas, nekontaktinis darbas bei kita akademinė, mokslo taikomoji ir organizacinė veikla. Kontaktinio darbo apimtis nustatoma pagal studijų plane nurodytas dalykų apimtis kreditais. Šis darbas sudaro 58 proc. dėstytojo darbo krūvio. Jį sudaro dėstomų dalykų teorijos paskaitų vedimas, vadovavimas studentų praktiniams užsiėmimams, pratyboms, seminarams, vadovavimas studentų savarankiškam darbui, su studijų procesu susijusių užduočių paskirstymas, konsultavimas, vertinimas, vadovavimas praktikoms, baigiamiesiems darbams, egzaminavimas, dalyvavimas baigiamųjų darbų gynimo komisijose, praktikų viešuose gynimo posėdžiuose ir pan. Nektaktinis darbas apima apie 42 proc. dėstytojo darbo krūvio. Jį sudaro pasirengimas kontaktiniam darbui, dėstomų dalykų, studijų programų savianalizės rengimas, kitos su studijų tobulinimu susijusios veiklos, dalyvavimas vykdomos studijų programos atnaujinimo veikloje, mokymo(si) ir metodinės medžiagos užduočių, nuotolinių studijų kurso rengimas, studentų parengtų darbų vertinimas, baigiamųjų darbų recenzavimas mokslinė tiriamoji veikla ir pan.

75. 2012-2016 m. m. Kultūros ir sporto vadybos studijų programoje dirbančių dėstytojų bendras darbo krūvis sudaro 2,57 etato arba 180 kreditų, nors faktiškai dirba 28 dėstytojai. Jų darbo krūvio santykis šioje ir kitose programose gana ženkliai skyrėsi priklausomai nuo to, kokioje studijų programos dalyje dėstytojas dirba: dėsto bendruosius koleginius dalykus, studijų krypties bei specializacijos dalykus, ar vadovauja profesinės veiklos praktikoms. Kultūros ir sporto vadybos studijų programos akademinėse grupėse studentų skaičius svyruoja nuo 13 iki 16. Dėstytojai paskaitų bei praktinių užsiėmimų metu naudoja interaktyvius studijų metodus. Taigi, dėstytojų skaičius yra pakankamas numatomiems studijų tikslams pasiekti.

1.3.4. Dėstytojų kaitos sąsajos su tinkamu programos vykdymu

76. Kultūros ir sporto vadybos studijų programa Marijampolės kolegijoje realizuojama tik antrus studijų metus, todėl ir dėstytojų skaičiaus didėjimas priklausė nuo didėjančio akademinė grupių skaičiaus. Jei 2012-2013 m. m. šioje studijų programoje dirbo 12 dėstytojų, tai 2013-2014 m. m. jų buvo – 13, 2014 – 2015 m. m. – jau 25 dėstytojai. 2015 – 2016 m. m. šioje studijų programoje dirba 28 dėstytojai. Per programos vykdymo metus esmingos dėstytojų kaitos nebuvo. Formuojant dėstytojų personalą, didžiausias dėmesys buvo skiriamas dėstytojų kvalifikacijai bei efektyviam studijų programos vykdymui.

1.3.5. Dėstytojų profesinio tobulėjimo sąlygų užtikrinimas

77. Vienas iš kvalifikacinių Kolegijos dėstytojų pareigybių reikalavimų – kelti kvalifikaciją seminaruose, kursuose, konferencijose ar stažuotėse dėstomų dalykų srityje. Dėstytojų kvalifikacijos tobulinimo veikla kolegijoje planuojama kiekvienais metais. Pagal Marijampolės kolegijos dėstytojų darbo krūvio normavimo ir darbo užmokesčio nustatymo tvarkos aprašą, patvirtintą Akademinės tarybos (2012-06-15 Nr. AT-11/12-38), į dėstytojo etatinį darbo krūvį be kontaktinio ir nekontaktinio darbo, tiesiogiai susijusio su studijų procesu, įeina ir kita akademinė, mokslo taikomoji ir organizacinė veikla. Kolegijos dėstytojo etatinio darbo krūvis yra 1500 val. Iš jų kitai akademinė, mokslo taikomajai ir organizacinei veiklai skiriama ne mažiau kaip 275 val. (18 proc.). Viena iš sudėtinių akademinės, mokslo taikomosios ir organizacinės veiklos dalių

yra mokslinės, pedagoginės ir praktinės kvalifikacijos tobulinimas.

78. Kiekvieno dėstytojo akademinės, mokslo taikomosios ir organizacinės bei kitos veiklos planas einamiesiems studijų metams tvirtinamas katedroje iki rugsėjo 30 d. Pasibaigus studijų metams už šią veiklą (įskaitant ir kvalifikacijos tobulinimą) dėstytojai atsiskaito katedrų vedėjams, pateikdami ataskaitą. Dėstytojų kvalifikacijos kėlimo rezultatai vertinami kas penkeri metai atestacijos ir konkurso pareigoms eiti metu. Analizuojamu laikotarpiu visi programoje dirbantys dėstytojai tobulino bendrąsias ir profesines kompetencijas įvairiuose kvalifikacijos tobulinimo renginiuose (žr. 3 priede).

79. Personalo kvalifikacijos tobulinimu rūpinasi ne tik patys dėstytojai, bet ir Kolegija. Atsižvelgdamas į dėstytojų poreikius, Kolegijos Tobulinimosi studijų centras organizuoja seminarus, kursus ir mokymus ne tik išoriniams klientams, bet kolegijos dėstytojams. Dėstytojų kvalifikacijos tobulinimas orientuotas į kūrybišką ir inovatyvų dėstytojų bei mokymosi proceso organizavimą. Pavyzdžiui, 2012 m. buvo organizuotas seminaras „Konsultuojamojo ugdymo (coaching) pagrindai“. 2013-02-23 ir 2013-03-01d. buvo vedamas seminaras „Studentų darbo paskaitų ir seminarų metu aktyvinimo galimybės“ bei 2013-05-07, 14 d. „Nuotolinio mokymo(si) kurso talpinimas virtualioje Moodle aplinkoje“. 2014 m. vyko anglų kalbos kursai pažengusiems. 2014 m. balandžio 10 d. vyko seminaras „Naujausių technologijų taikymas šiuolaikinės įstaigos dokumentų valdyme“. 2015 m. kovo 25 d. vyko praktinis seminaras „MS Excel pritaikymo galimybės praktiniame darbe“. 2015 m. balandžio 9 d. vyko praktinis seminaras „Efektyvus laiko ir darbų planavimas panaudojant informacines sistemas“. 2015 m. gegužės 12 d. vyko teorinis – praktinis seminaras „Studijų ir vertinimo metodai: dalyko aprašas vadovaujantis ECTS“. 2015 m. birželio 2 d. vyko teorinis – praktinis seminaras Studijų vertinimo ir metodai: dalyko aprašas vadovaujantis ECTS“. 2015 m. lapkričio mėn. prasidėjo anglų kalbos kursai pradedantiems (A1/A2 beginner lygiu). Tokiu būdu kolegija stengiasi naujiems dėstytojams sudaryti sąlygas ugdytis pedagogines kompetencijas.

80. Fakultete katedrų iniciatyva kasmet organizuojamos mokslinės praktinės konferencijos, kuriose kaip pranešėjai ir klausytojai turi galimybę dalyvauti Kolegijos dėstytojai. Teisės, vadybos ir komunikacijos katedra 2014-05-23 d. organizavo tarptautinę mokslinę-praktinę konferenciją „Mokslas ir praktika: aktualijos ir perspektyvos“, kurioje pranešimus skaitė Kultūros ir sporto vadybos studijų programos dėstytojai D. Kriščiūnas, V. Kirtiklis, L. Jaruševičienė, R. Kulbokas, G. Žimaila. 2015 m. balandžio 30 d. katedra organizavo mokslinę – praktinę konferenciją „Kultūros ir sporto vadyba: tendencijos ir iššūkiai“, kurioje pranešimus skaitė dėstytojai G. Žimaila, K. Balickas, D. Mickevičienė, L. Jaruševičienė, K. Traškevičius, R. Kulbokas, M. Beržanskienė, I. Mulerenkienė, D. Kriščiūnas, V. Sorokaitė bei 19 kultūros ir sporto studijų programoje studijuojančių studentų.

81. *Stipriosios pusės.* Studijų programą vykdančių dėstytojų pedagoginio ir praktinio darbo patirtis sudaro tinkamą balansą, reikalingą studijų programos rezultatų pasiekimui. Programos dėstytojai yra savo srities, susijusios su dėstomaisiais dalykais, žinovai, vedantys seminarus regione, skaitantys pranešimus tarptautinėse ir respublikinėse konferencijose. Dėstytojų, derinančių dalyko dėstytojų su praktiniu darbu švietimo įstaigoje, patirtis ypač vertinga ugdant studentų praktinius įgūdžius, didinant motyvaciją, orientuojant juos profesinei karjerai. 100 proc. studijų programoje dėstančių dėstytojų turi praktinę darbo patirtį.

82. *Silpnosios pusės.* Nepakankamas kolegijos dėstytojų tarptautinis judumas ir atvykstančių iš užsienio dėstytojų trūkumas.

83. *Tobulintini veiksmai.* Siekiant skatinti tolesnį dėstytojų tarptautinį judumą, ieškoti papildomų finansavimo šaltinių iš Lietuvos ir tarptautinių fondų dėstytojų išvykimui bei kompetentingų mokslininkų iš užsienio pritraukimui. Sudaryti sąlygas dėstytojų užsienio kalbų tobulinimuisi.

1.4. Materialiniai ištekliai.

1.4.1. Patalpų studijoms pakankamumas ir tinkamumas.

1.4.1. Patalpų studijoms pakankamumas ir tinkamumas.

84. Materialiųjų išteklių poreikio planavimas yra siejamas su būtinumu užtikrinti studijų programos vykdymo kokybę. Kolegijoje taikoma planavimo tvarka: dėstytojas → katedra → fakultetas → kolegija. Tokios planavimo grandinės sukūrimas ir palaikymas leidžia tikslingiau suformuoti vykdomų studijų programų bendrą finansinių ir materialinių išteklių poreikį. Kolegijos materialiniai ištekliai naudojami

racionaliai. Kiekvienais metais yra sudaromas materialinės bazės plėtros planas. Planuojant materialiuosius išteklius pirmenybė teikiama kompiuterinės, programinės įrangos įsigijimui, laboratorijų, praktinės mokymo bazės atnaujinimui, bibliotekų fondų plėtrai. Gera materialinė bazė užtikrina sėkmingą studijų proceso organizavimą.

85. Bendras studijoms skirtų patalpų plotas – 3767 m², iš jų 1876,2 m² užima auditorijos ir 1890,8 m² – laboratorijos. Patalpos išdėstytos kolegijos centriniuose rūmuose ir II (antruosiuose) rūmuose. Centrinuose rūmuose įrengtos visos studijoms reikalingos auditorijos, informacinių technologijų centras, nuotolinių studijų centras. II rūmuose įrengtos dvi srautinių paskaitų auditorijos, kitų studijų programų laboratorijos ir auditorijos. Kabinetai aprūpinti būtiniausia studijų vizualizacijos įranga, kompiuteriais su interneto ryšio prieiga.

86. Vienos auditorijos vidutinis dydis apie 44 m². Visose auditorijose yra iki 30 darbo vietų, srautinių paskaitų auditorijose 60 ir 50 darbo vietų. Studentų skaičius užsiėmimų metu atitinka darbo vietų patalpose skaičių.

87. Informacinių technologijų centre yra įrengtos penkios kompiuterių auditorijos, turinčios nuo 16 iki 19 darbo vietų.

88. Studijų reikmėms skirtos patalpos atitinka darbuotojų saugos ir sveikatos bei higienos normų HN 129:2012 „Aukštoji mokykla. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ (Žin., 2012, Nr.: 24 -1133) reikalavimus.

1.4.2. Įrangos studijoms pakankamumas ir tinkamumas.

89. Kolegijoje esantys kompiuteriai sujungti į vietinį tinklą ir prijungti prie Lietuvos mokslo ir studijų institucijų kompiuterių tinklo LITNET (toliau – LITNET) teikiamo 100 Mbps interneto ryšio. Interneto paslaugos studentams ir dėstytojams teikiamos nemokamai. Vieningame kompiuterių tinkle naudojama Windows operacinė sistema (Windows XP, Windows Vista, Windows 7 OS) bei kitos reikalingos taikomosios programos (pvz., MS Office XP, 2003/2007 paketo programos, nemokamos atviro kodo Open Office programos ir kt.). Naudojama virtualaus mokymo aplinka MOODLE. Įdiegta „Windows Live@edu“ sistema (dabar žinoma kaip „Office365“) – Microsoft nemokamos programos ir paslaugos, skirtos kolegijos studentams ir darbuotojams bendravimui bei darbui tinkle. Kompiuterių techninė ir programinė įranga sensta palyginti greitai, todėl kolegija ją nuolat atnaujina MS Office 2010 programinės įrangos paketais. Modernizuotas duomenų saugojimo serveris, įdiegta studijoms reikalinga legali programinė įranga „ZWCad Academic“ (13 licencijų); Microsoft Office 2010 Pro Plus 2013 paketas (22 licencijos) ir „MagicDraw“ enterprise Academic site Edition 17.0.2 Cameo business modeler ("Site" licencija, leidžianti instaliuoti produktą neribotam mokymo įstaigos darbo vietų skaičiui).

90. Modernizavus kolegijos kompiuterių tinklą, 2012 metais pradėta teikti bevielio interneto paslauga. Ja gali naudotis kolegijos bendruomenės nariai ir kiti vartotojai, turintys „Eduroam“ prijungimo duomenis iš savo organizacijos. Sukurta prieiga, leidžianti laikinai naudotis bevieliu internetu neturintiems „Eduroam“ prisijungimo galimybės. Studentų poreikių tenkinimui informacinių technologijų kabinetai yra atviri ir po paskaitų. Konsultacijas studentams teikia kompiuterinių sistemų specialistas. Studentai ir dėstytojai turi galimybę pasinaudoti nešiojamais kompiuteriais ir multimedija, vaizdo įrašų peržiūros įranga, filmavimo kamera, fotoaparatu, skeneriu, spausdintuvais, interaktyvia lenta. Visiems pageidaujantiems teikiamos kopijavimo ir spausdinimo paslaugos. Šioms paslaugoms naudojamas multifunkcinis aparatas skaitykloje, kopijavimo aparatai centriniuose rūmuose bei Technologijų korpuse. Studijų procese naudojami 116 kompiuterių. Kompiuteriai ir jų programinė įranga nuolat atnaujinami. Kompiuterių vienetų kiekis ir jų techninių galimybių lygis pakankamas. Atnaujinta katedrų ir padalinių, dirbančių su „Akademine duomenų baze“, kompiuterinė įranga. Studentų bendrabutyje ir visose kitose kolegijos patalpose studentai ir darbuotojai gali dirbti ir savo kompiuteriais, pasinaudodami LITNET ryšiu arba mokamomis TEO ir Mezon kompanijų teikiamomis bevielio interneto paslaugomis.

1.4.3. Praktikos vietų tinkamumas.

91. Kultūros ir sporto vadybos studijų programoje numatytos profesinės veiklos praktikos užtikrina sąsajas tarp akademiinių žinių ir realios darbo aplinkos, sudaro sąlygas integruoti teorines žinias bei įgyti profesinių įgūdžių ir gebėjimų. Studentams praktikos vietos parenkamos vadovaujantis šiais principais: praktikos atlikimo vietos atitikimas studijų programos rezultatams; tinkama įstaigos ar įmonės darbuotojų – praktikos vadovų kvalifikacija ir darbo su studentais patirtis. Profesinės veiklos praktikoms atlikti sukurtas bazinių įstaigų ir įmonių tinklas, kuriose studentai atlieka visų rūšių profesinės veiklos praktikas.

92. Profesinės veiklos praktikas studentai atlieka įvairiose įstaigose: „Sūduvos“ sporto centras, „Tauro“ sporto klubas, Futbolo centras, Jiezo kultūros ir laisvalaikio centras, Kalvarijos kultūros centras, Kalvarijos sporto centras, Kauno rajono Vilkijos kultūros centras, Kazlų Rūdos sporto centras, Kraštotyros muziejus, Krepšinio klubas „BC Sūduva“, Krepšinio klubas „Kadis“, Lazdijų sporto centras, Marijampolės dramos teatras, Marijampolės kultūros centras, Marijampolės P.Kriaučiūno viešoji biblioteka, Marijampolės savivaldybės kultūros skyrius, Marijampolės savivaldybės sporto skyrius, Marijampolės sporto centras „Sūduva“, Marijampolės sporto mokykla, Marijampolės visuomenės sveikatos biuras, Marijampolės žaidimų sporto mokykla, Pramogų centras „Luna“, Vilkaviškio kultūros centras.

93. Visiems studentams sudaromos sąlygos atlikti profesinės veiklos praktiką pagal mokslo metų pradžioje patvirtintą studijų grafiką. Vienoje praktikos vietoje praktiką paprastai atlieka 2-4 studentai. Praktiku atlikimo vietų kiekis, jose vykdomų funkcijų įvairumas bei gausa yra pakankami įgyvendinti praktikoms numatytus studijų rezultatus.

1.4.4. Metodinių išteklių tinkamumas, pakankamumas ir prieinamumas.

94. Bibliotekos fondas komplektuojamas sistemingai bei nuosekliai, atsižvelgiant į vykdomas studijų programas, skaitytojų poreikius. Kaupiami nauji ir aktualūs dokumentai: knygos, periodiniai leidiniai, audiovizualinės mokymo priemonės. Leidiniai užsakomi atsižvelgiant į katedrų vedėjų, studijų programų komitetų pirmininkų, dėstytojų ir studentų pasiūlymus. Bibliotekų vedėjos rengia fondų komplektavimo planą, kuris aptariamas katedrose ir svarstomas dekanate. Palaikomi nuolatiniai ryšiai su įvairiomis leidyklomis - Alma litera, Briedis, Euroknyga, Žodynas ir kt.

95. Kolegijoje veikia biblioteka ir bendroji skaitykla (bendras plotas 280 m²) su 38 darbo vietomis, iš kurių 8 darbo vietos kompiuterizuotos. Biblioteka įsijungusi į akademinį bibliotekų tinklą, vykdoma ALEPH programa. Studentai naudojami bevieliniu internetu.

96. Bibliotekų fondai nuolat peržiūrimi. Literatūros poreikis derinamas su dalykų dėstytojais ir katedrų vedėjais.

97. Bibliotekoje komplektuojama literatūra pagal studijų ir mokslo kryptis. Didžiausią bibliotekos fondų dalį sudaro socialinių mokslų literatūra. Kaupiama vadybos, teisės, sporto, kultūros, ekonomikos, turizmo administravimo, verslo ekonomikos, finansų, užsienio kalbų mokymosi vadovėliai bei periodiniai leidiniai. Periodinių leidinių atvirame fonde laikomi einamųjų metų laikraščiai, pastarųjų dviejų metų populiarūs ir moksliniai žurnalai „Kelionės ir pramogos“, „Kultūros barai“, „Liaudies kultūra“, „Verslas, vadovas, vadyba“.

98. Kolegijos skaitykloje yra garso ir vaizdo įranga, kaupiami žodynai, mokomoji literatūra. Esant būtinybei studentai ir dėstytojai aptarnaujami miesto P. Kriaučiūno viešojoje bibliotekoje ir skaitykloje.

99. Skaitykloje pateikti Tarptautinės duomenų bazės socialiniams mokslams internetinių puslapių adresai (juose pateiktos Lietuvos ir pasaulio elektroninių duomenų bazės), kuriais studentai gali naudotis atlikdami užduotis bei gilindami profesines žinias ir įgūdžius. Elektroninių šaltinių ir bazių sąrašė studentai gali rasti įvairią informaciją, tai: paieškos sistemas Lietuvoje, mokslines duomenų bazes socialiniams mokslams, nuorodas į įvairius mokslinius straipsnius, elektroninius žurnalus, teisės aktų paieškos sistemas.

100. Studentai ir dėstytojai naudojami:

- Lietuvos virtualiąja biblioteka http://primo.library.lt/primo_library/libweb/action/,
- mokslinė elektroninė biblioteka www.elibrary.lt,
- mokslinė elektroninė biblioteka Scientific electronic library <http://www.ebiblioteka.eu/ExLibris>

MetaLib,

- Lietuvos ir užsienio aukštojo mokslo institucijų straipsniais ir duomenų bazėmis,
- elektroniniais pasaulio bibliotekų katalogais:
 - o LIBDEX - Elektroniniai pasaulio bibliotekų katalogai: <http://www.libdex.com/>,
 - o LIBRIS paieškos sistema: <http://www.libris.kb.se/english/quick.search.html>,
 - o Švedijos bibliotekų suvestiniu katalogu <http://www.libris.kb.se/english/libris.html>,
 - o Rusijos valstybinė biblioteka: <http://www.rsl.ru/>
 - o JAV Kongreso bibliotekos nuorodomis į kitus bibliotekų katalogus:
 - <http://www.loc.gov/z3950/>,
 - Library of Congress Online Catalog <http://catalog.loc.gov/>,

Studentai, siekdami įgyvendinti studijų tikslus bei rezultatus, dėstytojai, siekdami vystyti mokslinę kompetenciją, naudojami Mokslinėmis duomenų bazėmis socialiniams mokslams, tai:

- Lietuvos mokslininkų sąjungos svetainė <http://www.lms.lt/>,
- Plėtros organizacijų katalogu (The Directory of Development Organizations) <http://www.devdir.org/>,

- Tezių bei disertacijų biblioteka ND LTD (Networked Digital Library of Theses and Dissertations) <http://www.ndltd.org/> ir kt.

Marijampolės kolegijos studentai ir dėstytojai gali naudotis JAV ambasados Amerikos centro bibliotekos paslaugomis, kurios suteikia galimybę prisijungti prie įvairių duomenų bazių per Valstybės departamento bibliotekos (eLibraryUSA) paslaugų sistemą (<http://elibraryusa.state.gov/>). Pagal nustatytas taisykles duomenų bazių slaptažodis suteikiamas tik tiems vartotojams, kurie yra užsiregistravę Amerikos centro bibliotekoje ir turi skaitytojo pažymėjimą. Ši galimybė sudaro sąlygas kokybiškesnėms teorinėms savarankiškomis studijoms, baigiamųjų darbų rengimui, susipažinimui su naujausiais moksliniais bei taikomaisiais tyrimais.

101. Studentai naudojami licencijuota programine įranga. 2012 metais LieDM tinklui pasirinkus Moodle nuotolinio mokymo sistemą, kolegijos kursai iš WebCT virtualios aplinkos buvo perkelti į Moodle virtualią aplinką. Šiuo metu Moodle virtualioje aplinkoje yra Marijampolės kolegijos dėstytojų parengti 77 dalykų kursai, iš kurių 10 yra skirta Kultūros ir sporto vadybos programos studentams.

102. *Materialiųjų ir metodinių išteklių atnaujinimas.* Studijų programai reikalinga įranga nuolat atnaujinama bei įsigyjama nauja. Per 2008 – 2014 metus kolegija į technologinę studijų įrangą investavo daugiau kaip 900 tūkst. Lt, iš kurių 426,5 tūkst. Lt į informacinių technologijų plėtrą. 2011 – 2014 m. buvo įsigyta: 19 kompiuterių, 3 multimedijos, interaktyvi lenta „ActivBoard“.

103. *Stipriosios pusės.* Naudojama virtualaus mokymo aplinka Moodle. Kolegijoje teikiama bevielio interneto paslauga. Kompiuterių vienetų kiekis ir jų techninių galimybių lygis pakankamas. Studijų kabinetai aprūpinti kokybiškam studijų procesui reikalinga įranga ir atitinka darbų saugos bei higienos normų reikalavimus. Prieiga prie įvairiapusių duomenų bazių praplečia studentų galimybes susipažinti ir nagrinėti įvairius kultūros ir sporto vadybos klausimus.

104. *Silpnosios pusės.* Nuotolinių studijų centro kompiuterių įrangą reikia atnaujinti. Per mažai dalykų kursų yra perkelta į Moodle aplinką. Nepakankamas naujausios literatūros sporto klausimais kiekis.

105. *Tobulintini veiksmai.* Atnaujinti nuotolinių studijų centro kompiuterių įrangą. Padidinti Moodle virtualioje aplinkoje dalykų kursų skaičių. Įsigyti naujausios literatūros sporto klausimais.

1.5. Studijų eiga ir jos vertinimas.

1.5.1. Priėmimo į studijas reikalavimai, studentų atranka.

106. 2012, 2013, 2014 ir 2015 m. studentų priėmimas į kultūros ir sporto vadybos studijų programą buvo vykdomas pagal Lietuvos aukštųjų mokyklų asociaciją bendrajam priėmimui organizuoti (LAMA BPO) taisyklių bendrąsias nuostatas. Priėmimo taisyklės įvardija studijų programas, pagal kurias bus vykdomas priėmimas, konkursinių eilių sudarymo principus, konkursinio balo sandarą, numato konkursinio balo formulę, priėmimo tvarką.

107. Stojančiųjų į šią studijų programą, kaip ir į visas kitas aukštųjų mokyklų studijų programas, konkursinis balas formuojamas pagal prieš du metus tvirtinamą kiekvienais metais Švietimo ir mokslo ministro įsakymu Geriausiai vidurinio ugdymo programą baigusiujų eilės sudarymo tvarkos aprašą. Šis aprašas pirmiausiai derinamas su Lietuvos kolegijų direktorių asociacija ir skelbiamas akademinėi bendruomenei bei kolegijos internetinėje svetainėje.

108. Stojančiųjų į kultūros ir sporto vadybos studijų programą konkursinis balas (KB) buvo apskaičiuojamas susumavus pažymių ir svertinių koeficientų sandaugas, t.y.: $KB = 0,4 EP_1 + 0,2 EP_2 + 0,2 EP_3 + 0,2 MP_1$, kur EP_1 – matematikos brandos egzamino pažymys, EP_2 – lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino pažymys, EP_3 – istorijos arba geografijos brandos egzamino pažymys, MP_1 – užsienio k./ informacinių technologijų/biologijos/geografijos/istorijos/menų metinis pažymys.

Informacija apie vykdomą programą, suteikiamą kvalifikacinį laipsnį skelbiama Atviros informavimo, konsultavimo, orientavimo sistemos duomenų bazėje (AIKOS). Daugiau informacijos būsimiems studentams apie studijas Marijampolės kolegijoje teikiama Kolegijos internetinėje svetainėje (žr. www.marko.lt skyrelyje „Stojantiejiems“). Karjeros centras moksleiviams organizuoja individualias konsultacijas, padeda išsiaiškinti profesinį kryptingumą, organizuoja vizitus į mokyklas, kuriuose moksleiviams studijų programos komiteto pirmininkas, komiteto nariai, studentai pristato studijų programą, priėmimo sąlygas. Kartą per mokslo metus organizuojamos Atvirų durų dienos, kurių metu moksleiviai turi galimybę susipažinti su studijų programa, mokymo baze, pabendrauti su dėstytojais ir studentais. Taip pat moksleiviai kviečiami dalyvauti Karjeros dienų renginiuose.

1.5.2. Priimtųjų į studijas konkursinių balų vidurkiai

109. 2012 ir 2013 m. bei 2014 ir 2015 m. priimtųjų studijuoti į kultūros ir sporto vadybos studijų programą konkursinių balų pasiskirstymas rodo (žr. 1.5.2.1. lentelę), kad priimtųjų konkursinių balų vidurkiai skyrėsi neženkliai. Tai rodo, kad įstojo panašaus pasiruošimo ir motyvacijos žmonės. Nuo 2014 m. pasikeitė konkursinio balo skaičiavimo skalė, pagal kurią maksimalus konkursinis balas gali būti 10.

1.5.2.1. lentelė. Stojančiųjų konkursinių balų pasiskirstymas

Moklo metai	Aukščiausias konkursinis balas		Žemiausias konkursinis balas		Konkursinių balų vidurkis	
	NS*	IS*	NS	IS	NS	IS
2015-2016	3,84	-	0,98	-	2,41	-
2014-2015	4,67	3,26	0,98	1,88	2,8	2,6
2013-2014	16,48	-	3	-	9,74	-
2012-2013	14,04	16,24	3,6	4,2	8,82	10,22

NS* - nuolatinės studijos; IS* - iššęstinės studijos

110. Analizuojamuoju laikotarpiu šią studijų programą baigė tik viena nuolatinė studijų akademinė grupė. 2012 m. priimtų į programą ir sėkmingai baigusių studentų skaičiaus santykis nuolatinėse studijose 73,3 proc. Skirtumą tarp priimtų ir baigusių studentų skaičiaus lėmė šie veiksniai: aukštosios mokyklos keitimas bei studijų nutraukimas savu noru.

1.5.3. Studentų, dalyvaujančių mokslo, meno ir taikomojoje mokslo veikloje, apimtis

111. Patenkinti saviraiškos poreikį studentai gali įsijungdami į Kolegijos meninės saviveiklos kolektyvus (tokius kaip tautinio meno ansamblis, jaunimo choras, raiškiojo žodžio studija, dramų studija ir kt.) bei sporto klubą „Visata“, turintį gražias sporto tradicijas ir vienijantį studentus, dėstytojus ir darbuotojus. Tautinį meno ansamblį „Sūduonėlė“, lengvosios muzikos studiją lanko po vieną kultūros ir sporto vadybos studijų programos studentą, raiškiojo žodžio studiją – 3 studentai. Net 33 šios studijų programos studentai lanko įvairias sporto šakas: 12 studentų – krepšinį, 6 studentai – lengvąją atletiką, 2 studentai – stalo tenisą, 3 studentai – tinklinį, 10 studentų – futbolą.

112. Kolegijoje skatinama studentų mokslo taikomoji veikla. Aktyvesnio studentų dalyvavimo veikloje siekiama, organizuojant viešas diskusijas studijų kokybės klausimais, rengiant studentų mokslinių darbų konferencijas, įtraukiant studentus į mokslinę-praktinę bei projektines veiklas, organizuojant kartu su studentais bendrą neformalią veiklą. Studentams yra nuolat pateikiama informacija apie galimybę rašyti mokslinius straipsnius, pranešimus, dalyvauti konferencijose. Tiriamojo darbo įgūdžiai gilinami rašant kursinius ir baigiamuosius darbus bei praktikos vietoje atliekant atitinkamus žvalgomuosius ar/ir taikomuosius tyrimus, susijusius su studijų programos tikslais ir siekiamais rezultatais, atskleidžiančius studento įgyjamą kompetencijas. 2012-2015 m. kultūros ir sporto vadybos programos studentai parengė ir pristatė 19 pranešimų mokslinėse-praktinėse konferencijose „Studentų taikomieji tyrimai: patirtys ir išvalgos“ bei „Kultūros ir sporto vadyba: tendencijos ir iššūkiai“, kurios vyko kolegijoje. Dalyvaujant mokslinėse-praktinėse konferencijose studentai susipažįsta su naujausiais vadybos mokslo pasiekimais, praktinės veiklos aktualijomis. Baigę studijas absolventai dirba vadybininkais, tęsia studijas universitetuose.

1.5.4. Paramos formos

113. Kultūros ir sporto vadybos studijų programos studentams nuolat teikiama informacinė-konsultacinė, metodinė, psichologinė bei finansinė parama.

Informacinė-konsultacinė ir metodinė parama

114. Informacija apie kultūros ir sporto vadybos studijų programos studijų formas, studijų siekinius, pasirenkamus dalykus studentams pateikiama, plačiai bei detalai aptariama dėstomame Studijų įvado dalyke jau pirmajame semestru. Informaciją apie studijų organizavimo tvarką suteikia prodekanas, apie finansavimo klausimus, tvarkaraščius suteikia Studijų skyrius, nuolatinę informaciją apie programos pokyčius teikia katedros vedėjas bei studijų programos komitetas, pasiekimų vertinimą aptaria kiekvienas dėstytojas savo užsiėmimuose, judumo galimybių klausimais konsultuoja Tarptautinių studijų ir ryšių skyriaus bei katedros vedėjos. Visa studentams reikalinga informacija operatyviai talpinama fakulteto, katedros skelbimų lentoje, kolegijos internetinėje svetainėje bei informaciniame monitoriuje. Visa informacijos sklaida apie studijų programą yra nuosekli ir atliekama laiku, sklaidos priemonės yra tinkamos ir priimtinos.

115. Atsižvelgiant į studentų užimtumą bei jų pageidavimus, tvarkaraštyje įdėtos auditorinės konsultacijos, kurių metu dėstytojas yra savarankiškų darbų koordinatorius ir konsultantas. Tačiau patarimų ir pagalbos studijų klausimais studentai gali gauti bet kuriuo kitu katedros dėstytojų darbo laiku. Dažniausiai studentai konsultuojasi su dėstytojais individualiai, bet vyksta ir grupinės konsultacijos. Taip pat dėstytojai konsultuoja ir elektroniniu paštu. Dėstytojai taip pat yra paruošę metodinius nurodymus dalyko savarankiškų darbų atlikimui. Yra sudaryta galimybė kai kuriuos studijų programos dalykus studijuoti nuotoliniu būdu, dalyvauti forumuose.

116. Studentas, negalintis į egzaminą (įskaitą) atvykti nustatytu laiku dėl ligos arba kitos svarbios priežasties, fakulteto dekaną gali prašyti leisti pakartotinai laikyti egzaminą egzaminų sesijos metu arba pratęsti egzaminų sesiją. Egzaminų sesija pratęsiama ne daugiau kaip vieną mėnesį, skaičiuojant nuo naujo semestro pradžios. Neišlaikytus egzaminus sesijos metu leidžiama vieną kartą perlaikyti nemokamai suderinus tik su dėstytoju. Pasibaigus sesijai studentui leidžiama pakartotinai perlaikyti tris sesijos metu neišlaikytus egzaminus (dif. įskaitas). Už papildomą dalyko studijų konsultavimą ir įvertinimą turi būti mokamas nustatyto dydžio mokestis. Sumokėjus mokestį, perlaikyti leidžiama tris kartus. Po egzaminų sesijos likusias akademines skolas leidžiama likviduoti per vienerius metus.

Psichologinė parama

117. I kurso studentams parengta adaptacijos programa, kurios tikslas padėti studentams sudaryti sąlygas adaptuotis ir socializuotis naujoje akademinėje, socialinėje ir kultūrinėje aplinkoje. Tyrimo pagalba išsiaiškinami svarbiausi studentų akademiniai, socialiniai, psichologiniai poreikiai, kurių tenkinimo galimybės analizuojamos akademinės bendruomenės susirinkime, akademinų padalinių posėdžiuose ir su grupių kuratoriais. Iškilusios problemos aptariamasi ir stengiamasi jas likviduoti. Pagal poreikį psichologinę pagalbą teikia ir kolegijos psichologijos dalyko dėstytojai. Studentams yra sudarytos sąlygos papildomai popaskaitinei veiklai. Savo meninius, sportinius ir kūrybinius gebėjimus jie gali ugdyti įvairiose studijose, muzikiniuose-meniniuose kolektyvuose, sporto sekcijose. Rūpinamasi studentų laisvalaikio užimtumu, organizuojant įvairius edukacinius ir pramoginius renginius. Studentų Laisvalaikio klubas organizuoja įvairius studentiškus, pramoginius renginius.

Finansinė parama

118. Nuolatinių studijų studentams, kurių studijos apmokamos valstybės lėšomis, mokamos stipendijos pagal patvirtintus nuostatus (nuostatai patvirtinti Akademines tarybos 2012-01-18 nutarimu Nr. AT-11/12-10). Stipendijų skyrimo komisijos sudėtyje yra ir studentas. Studentai priklausomai nuo pažangumo ir kolegijos vidaus tvarkos taisyklių laikymosi gali gauti: skatinamąją stipendiją (0,36 BSI, 0,48 BSI, 0,64 BSI, 0,8 BSI, 1 BSI ir 1,2 BSI dydžių) ir vienkartinę stipendiją (iki 1,5 BSI). Nuo 2015 m. rugsėjo 1 d. įsigaliojo nauji Marijampolės kolegijos stipendijų skyrimo nuostatai (patvirtinti Akademines tarybos 2015-06-08 nutarimu Nr. AT-15-31-2), pagal kuriuos studentai gali gauti trijų dydžių stipendijas: iki 1,2 BSI, iki 1 BSI, iki 0,8 BSI. Stipendijų dydį ir studentų skaičių, kuriems visą semestrą bus mokamos stipendijos, nustato Stipendijų skyrimo komisija. Stipendijų fondo lėšos pirmiausia skiriamos skatinamosioms stipendijoms, o likusios lėšos - vienkartinėms stipendijoms.

119. Vienkartinės stipendijos gali būti šių rūšių: premijos ir vienkartinės išmokos. Premijos skiriamos už aktyvią veiklą Studentų atstovybėje, olimpiadų, konkursų, sportinių varžybų prizininkams, renginių organizatoriams, gerai dirbantiems grupių seniūnams. Vienkartinės išmokos iš sutaupyto fakulteto stipendijų fondo lėšų gali būti skiriamos studentams dėl sunkios materialinės padėties, vaiko gimimo proga, šeimos narių mirties atveju.

120. Gerai ir labai gerai besimokantys, socialiai remtini, visuomeniškai aktyvūs Marijampolės kolegijos studentai gauna ir vardines stipendijas: „ROTARY“ klubo bei UAB koncerno „ALGA“ vardinės stipendijos, Marijampolės savivaldybės vardinės stipendijos ir Krepšinio vardinės stipendijos. Šešiemis šios studijų programos studentams buvo paskirta krepšinio vardinė stipendija už sportinius pasiekimus, du studentai gavo Marijampolės savivaldybės vardinę stipendiją ir vienas „ROTARY“ vardinę stipendiją už gerą mokymąsi ir aktyvią visuomeninę veiklą.

121. Vadovaujantis kolegijos direktoriaus 2006-09-05 įsakymu Nr. 1V-6 „Dėl finansinės pagalbos priemonių teikimo neįgaliesiems, studijuojantiems kolegijoje, tvarkos aprašo“, teikiama finansinė pagalba neįgaliesiems, kuriems nustatytas 45% ar mažesnis darbingumo lygis. Neįgaliesiems teikiamos šios finansinės pagalbos priemonės: specialiems poreikiams tenkinti – 50% valstybinės socialinio draudimo bazinės pensijos dydžio tikslinė išmoka kas mėnesį; kiekvieną semestrą studijų išlaidoms iš dalies kompensuoti – 3,2 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyto minimalaus gyvenimo lygio.

122. Pagal Lietuvos valstybinio mokslo ir studijų fondo skelbiamą konkursą, organizuojamos paskolos studijų kainai sumokėti bei gyvenimo išlaidoms gauti.

123. Aprūpinimas bendrabučiais. Visi nuolatiniai ir išėstinių studijų studentai aprūpinami bendrabučiu. Vietų skaičius pakankamas.

1.5.5. Studentų pasiekimų vertinimo sistemos principai.

124. Studijų rezultatų vertinimas atliekamas vadovaujantis kolegijos kokybės vadybos procedūromis MK PR-19 „Dalyko studijų realizavimo procedūra“ ir MK PR-21 „Studijų rezultatų baigiamojo vertinimo procedūra bei atsižvelgiant į Akademinės tarybos nutarimus. Kiekvieno dalyko modulio programoje nurodoma tikslų pasiekimo lygis, vertinimo balai ir vertinimo kriterijai.

125. Studentų pasiekimams vertinti yra taikomas kaupiamasis vertinimas, kurį sudaro tarpiniai atsiskaitymai (kontroliniai darbai, testai, seminarai, studentų individualūs bei grupiniai savarankiški darbai). Todėl tarpinių atsiskaitymų ir egzamino užduotys, apima ne mažiau kaip du trečdalius visų dalyko programoje numatytų studijų rezultatų. Kiekvienas dalykas užbaigiamas egzaminu arba projektinio darbo pristatymu. Galutinis vertinimas apskaičiuojamas pagal formulę: $GV = TA\ 40\% + E60\%$, kur GV- galutinis vertinimas, TA - tarpinių atsiskaitymų vidurkis, E - egzamino arba projektinio darbo vertinimo balas. Egzamino medžiagoje pateikiamos kiekvienai užduočiai vertinti sudarytos lentelės su vertinimo kriterijais bei juos atitinkančia vertinimo balų sistema. Galutinio vertinimo lentelėje pateikiamas kiekvienos užduoties vertinimas balais bei galutinis egzamino vertinimo balas (visų užduočių vertinimo balų aritmetinis vidurkis). Profesinės praktinės veiklos vertinimas apskaičiuojamas pagal analogiškas projektinio darbo pristatymo vertinimo formules. Baigiamojo darbo vertinimas atliekamas vadovaujantis „Marijampolės kolegijos studijų rašto darbų apipavidalinimo ir baigiamųjų darbų rengimo bei gynimo reglamentu (patvirtintas Akademinės tarybos 2015 m. balandžio 13 d. nutarimu Nr. AT-15-16). Baigiamasis darbas vertinamas viešajame gynime, dalyvaujant Kolegijos direktoriaus įsakymu patvirtintai Kvalifikavimo komisijai, į kurią įeina socialiniai partneriai, programos komiteto pirmininkas bei dėstytojai. Baigiamąjį darbą ir jo gynimą vertina recenzentas ir Kvalifikavimo komisija. 2015 metų absolventų baigiamųjų darbų sąrašas pateikiamas 7 priede.

126. Pradėdamas dėstyti dalyką dėstytojas, siekdamas motyvuoti studentus dalyko studijoms, pateikia studentams dalyko programą, aptaria numatomus dalyko studijų rezultatus ir supažindina su egzamino bei darbo projekto užduočių pavyzdžiais, jų organizavimo tvarka bei rezultatų vertinimo kriterijais. Kai dalykas tęsiasi kelis semestrus, dėstytojas kiekvieno semestro pradžioje supažindina su semestro rezultatų vertinimo formule, jos sudedamosiomis dalimis, tarpinių atsiskaitymų forma bei vertinimo kriterijais. Tarpinių atsiskaitymų vidurkis turi atitikti minimalius vertinimo kriterijus. Jei studentui neleidžiama laikyti egzamino ar atlikti projektinio darbo dėl tarpinių atsiskaitymų neatitikimo minimaliems vertinimo kriterijams, dėstytojas komentuoja ir argumentuoja priežastis.

127. Grįžtamasis ryšys apie studentų pasiekimus suteikiamas įvairiais būdais. Dažniausia forma – rezultatų aptarimas po kiekvieno tarpinio atsiskaitymo, egzamino ar projektinio darbo pristatymo, jų analizė, korekcijos būdai. Aptarimai vyksta žodžiu paskaitų metu ar sutartu laiku po egzamino, studentų rašto darbuose taip pat yra pažymimi komentarai ir pastabos. Kiekvienam studentui sudaromos galimybės aptarti pasiektus rezultatus individualiai, priklausomai nuo klaidų pobūdžio ar situacijos. Semestro pabaigoje vyksta kiekvieno dalyko pasiektų rezultatų apibendrinimai, refleksijos, studentai įsivertina savo pasiekimus.

1.5.6. Studentų priėmimas

128. Studentų priėmimas vykdomas stojančiajam pasirenkant studijų programas pagal prioritetą (žr. 1.5.6.1. lentelę). Geriausiai programos populiarumą parodo stojančiųjų skaičius pagal pirmąjį pageidavimų prioritetą, nurodytą prašymuose.

1.5.6.1. lentelė. Pateikusiųjų prašymų skaičius per pagrindinį priėmimą.

Metai	Pirmuoju prioritetu skaičius		Bet kuriuo prioritetu skaičius		Priimtųjų skaičius	
	NS*	IS*	NS	IS	NS	IS
2015-2016	15	4	76	35	18	-

2014-2015	10	9	81	54	13	4
2013-2014	20	14	95	77	17	2
2012-2013	45	21	209	136	15	19

NS* - nuolatinės studijos; IS* - ištęstinės studijos

129. Analizuojant pateikusių prašymus studijuoti skaičius, matyti, kad 2012 m. susidomėjimas kultūros ir sporto studijų programa buvo didžiausias. Todėl tikėtina, kad įstojo gana motyvuoti, apsisprendę studentai. Nuo 2009 m. įsigaliojus *Mokslo ir studijų įstatymui* (Valstybės žinios, 2009, Nr. 54-2140; 2012, Nr. 13-554) ir pradėjus vykdyti naują konkurencinį priėmimo į aukštąsias mokyklas studijų finansavimo modelį, valstybės finansuojamos vietos pasiskirstė konkurso būdu gambiausiems studentams. Į valstybės finansuojamas vietas tiek nuolatinėse studijose, tiek ištęstinėse studijose priimtų studentų skaičius labai mažas (žr. 1.5.6.2. lentelę). Tikėtina, kad tam įtakos turėjo ir kasmet mažėjantis finansuojamų vietų skaičius verslo ir vadybos kryptių grupės programoms Lietuvos kolegijose: 2011 m. – 2355 vietų, 2012 m. – 2065 vietų, 2013 m. – 1588 vietų, 2014 m. – 1429 vietų, 2015 m. – 1280 vietų.

1.5.6.2. lentelė. Priimtųjų skaičius.

Metai	Valstybės finansuojama vieta		Valstybės nefinansuojama vieta		Iš viso	
	NS*	IS*	NS	IS	NS	IS
2015-2016	-	-	18	-	18	-
2014-2015	3	1	10	3	13	4
2013-2014	2	1	15	1	17	2
2012-2013	3	2	12	17	15	19

NS* - nuolatinės studijos; IS* - ištęstinės studijos

2013 ir 2014 m. ištęstine forma studijuoti buvo priimtas mažas studentų skaičius. Įvertinus susidariusią situaciją, ištęstinės formos studentams pasiūlėme studijuoti nuolatine forma.

1.5.7. Duomenys apie studijuojančių studentų pažangą

130. Įvertinus studijų dalykų egzaminų rezultatus ir palyginus su konkursiniais balais nustatyta, kad įvertinimų svertiniai vidurkiai priklauso nuo aukščiausių konkursinių balų valstybės finansuojamose vietose ir savo lėšomis studijuojančiose vietose, t.y. kuo aukštesnis konkursinis balas, tuo geresnis ir svertinis pažangumo vidurkis. Pvz., studento, priimto aukščiausiu balu (16,48), svertinis pažangumo vidurkis aukščiausias – 9,4. Žemiausiu konkursiniu balu įstojusio studento svertinis pažangumo vidurkis yra žemiausias (atitinkamai konkursinis balas 3,6 ir vid. 6,7).

1.5.8. Studentų nubyreėjimas

131. Studijų proceso metu dėl įvairių priežasčių visada vyksta tam tikras studentų skaičiaus judėjimas (žr. 1.5.8.1. lentelę).

1.5.8.1. lentelė. Studentų skaičiaus kaita pagal kursus

Mokslo metai	Studentų skaičius pagal kursus							Iš viso	
	I		II		III		IV	NS	IS
	NS*	IS*	NS	IS	NS	IS	IS		
2015-2016	17	-	16	-	12	-	15	45	15
2014-2015	16	-	13	-	11	13	-	40	13
2013-2014	14	-	12	15	-	-	-	26	15
2012-2013	15	19	-	-	-	-	-	15	19

NS* - nuolatinės studijos; IS* - ištęstinės studijos

132. Studentų nubyreėjimo analizė rodo, kad 2012-2013 m.m. iš nuolatinų studijų išbraukta buvo 3 pirmakursiai (tai sudaro 20 % nuo priimtųjų), o iš ištęstinių studijų buvo išbraukta 4 pirmakursiai (tai sudaro 21 % nuo visų priimtųjų). 2013-2014 m.m. iš nuolatinų studijų išbraukta – 5 studentai, 2014-2015 m.m. – 3 studentai, 2015 m. išbrauktas vienas studentas kaip negrįžęs po akademinų atostogų ir vienas pirmakursius dėl asmeninių priežasčių. Pagrindinės nubyreėjimo priežastys: sunki finansinė padėtis bei nesugebėjimas suderinti darbo su studijomis (83,3 % nuo visų išbrauktųjų), nepažangumas (8,4 % nuo visų

išbrauktųjų) bei keitė studijų programą (8,3% nuo visų išbrauktųjų).

133. Studijų reglamente yra numatyta studijų programos pakeitimo į kitą studijų programą galimybė; studentės, auginančios mažamečius vaikus, bei dėl finansinių sunkumų dirbantys studentai gali studijuoti pagal individualiuosius studijų grafikus; studentams suteikiama informacija dėl paskolų gavimo gyvenimo išlaidoms, studijų kainai finansuoti; studentams suteikiamos galimybės studijų kainą mokėti dalimis; mokamos socialinės, skatinamosios bei vienkartinės stipendijos.

134. Studentų nubyrejimo priežastys analizuojamos sistemingai. Dėstytojai stebi studentų pažangą, tarpinių atsiskaitymų rezultatus ir pagal poreikį papildomai konsultuoja studentus. Refleksijų, savęs vertinimo metu studentai skatinami daryti pažangą. Dėstytojai periodiškai informuoja katedros vedėją bei studijų programos komiteto pirmininką apie neigiamus tarpinių atsiskaitymų rezultatus (studentas gali laikyti egzaminą tik tuo atveju, jei semestro metu tarpinių atsiskaitymų vidurkis yra teigiamas balas). Pasibaigus semestru, katedros išplėstiniam posėdyje aptariami studentų studijų rezultatai, „nubyrejimas“, išklausoma ir analizuojama studentų, dėstytojų bei akademinų grupių kuratorių nuomonė apie pažangos pokyčius bei „nubyrejimo“ priežastis.

1.5.9. Paskaitoms, praktiniams užsiėmimams, savarankiškam darbui skiriamas laikas.

135. Paskaitoms, praktiniams užsiėmimams ir savarankiškam darbui skiriamo laiko santykis racionalus. Vadovaujantis Marijampolės kolegijos Studijų reglamentu, studijos vykdomos semestrais. Mokslo metus sudaro 2 semestrai – rudens ir pavasario. Semestro trukmė 20 savaičių, iš kurių 4 savaitės skiriamos egzaminų sesijai, 15 savaičių – teoriniam ir praktiniam mokymui bei praktikoms ir 1 savaitė – konsultacijoms, savarankiškam darbui. Paskaitų tvarkaraštis sudaromas atsižvelgiant į 40 valandų darbo savaitę. Auditorinis darbas nuolatinių studijų studentams trunka ne ilgiau kaip 8 akademinės valandas per dieną, iš viso 20 kontaktinių akademinų valandų ir 5 auditorinių konsultacinių valandų per savaitę. Likusį laiką studentas gali skirti savarankiškoms studijoms, užduočių atlikimui, tiriamajai veiklai.

136. Nuolatinių studijų teorinės paskaitos, praktiniai darbai vyksta auditorijose pagal studijų skyriaus sudarytą tvarkaraštį. Auditorinio ir savarankiško darbo valandų santykis pagal studijų formas nustatomas vadovaujantis ŠMM patvirtintais studijų sričių reglamentais, reikalavimais studijų formų aprašams, Pagrindinių, specialiųjų profesinių ir vientisųjų studijų programų nuostatais, Reikalavimais studijų planų pertvarkymui pagal ECTS kredito sandarą (Patvirtinta MK direktoriaus 2012-03-20 įsakymu Nr.IV-218).

137. Pasibaigus semestru yra skiriama keturių savaičių egzaminų sesija. Egzaminai ir kiti atsiskaitymai vyksta studentams išklausus teorinį kursą ir atlikus savarankiškus darbus. Dekano patvirtintas egzaminų tvarkaraštis skelbiamas ne vėliau kaip viena savaitė iki egzaminų sesijos pradžios. Sesijos metu negali būti daugiau kaip 7 egzaminai. Tarp egzaminų turi būti ne trumpesni kaip 3 dienų intervalai.

1.5.10. Studentų judumas

138. Kultūros ir sporto vadybos studijų programos studentams yra sudarytos sąlygos dalyvauti Mokymosi visą gyvenimą programos Erasmus paprogramės (toliau-programos) judumo veiklose. Studentai, kurie nėra pabaigę pirmojo studijų kurso, Erasmus dalinėms studijoms vykti negali (tai apibrėžia Erasmus programos administravimo taisyklės), tačiau šis apribojimas nėra taikomas studentų judumo praktikai. Studentė Algirdė Adomaitytė atliko praktiką pagal Erasmus mobilumo praktikai programą Ispanijoje (Sevilijoje). Ši studijų programa gyvuoja keturis metus, studentų judumas studijoms dar nėra išibėgėjęs, tačiau yra motyvuotų ir pareiškusių norą išvykti (Šarūnė Luckaitė, Algirdė Adomaitytė, Povilas Valaitis).

1.5.11. Studentų sąžiningo studijavimo užtikrinimas

139. Studentų sąžiningo studijavimo užtikrinimo būdus. Siekiant užtikrinti studentų sąžiningą studijavimą, Marijampolės kolegijos Akademinė taryba patvirtino (2006-04-19 posėdžio protokolas Nr.9-7, naujas etikos kodeksas patvirtintas 2015-06-08, Nr. AT-15-30) Akademinės etikos kodeksą, kuris nustato studentų elgesio normas bei įpareigoja juos laikytis ir nepažeisti šio kodekso nuostatų. Siekiant užtikrinti atsiskaitymų skaidrumą, į dalyko atsiskaitymus galima kviesti sąžiningumą stebinčią komisiją. Studentų savarankiškiems darbams, referatams, kursiniams ir kitiems rašto darbams patikrinti dėstytojai gali naudotis lietuviška plagiato aptikimo sistema www.plag.lt.

1.5.12. Studentų galimybės rinktis dalykus ir modulius pagal jų poreikius

140. Studentai renkasi laisvai pasirenkamus dalykus iš 25 laisvai pasirenkamųjų dalykų sąrašo. Šių dalykų sąrašas ir dalykų aprašai skelbiami Kolegijos interneto svetainėje. Yra parengtas *Marijampolės kolegijos laisvai pasirenkamųjų dalykų studijų organizavimo tvarkos aprašas (MK Akademinės tarybos 2014 m. gruodžio 8 d. nutarimas Nr.AT-14-37.)*. Studentai po vieną laisvai pasirenkamąjį dalyką renkasi 3, 4 ir 5 semestruose. Studentai laisvai pasirenkamus dalykus turi pasirinkti tokiu nuoseklumu: pirmasis pasirinkimas – iš studentų meninei ir sportinei saviraiškai bei kultūringo laisvalaikio organizavimo saviugdai skirtų koleginių dalykų sąrašo; antrasis pasirinkimas - iš bendrųjų koleginių dalykų sąrašo; trečiasis pasirinkimas - iš studijų krypties dalykų sąrašo. Kolegijoje ir (ar) kitose Lietuvos ir užsienio aukštosiose mokyklose studijuoti ir įvertinti dalykai, tarptautinėse mainų programose studijuoti ir įvertinti dalykai, Erasmus intensyvi programa įskaitomi nesilaikant laisvai pasirenkamų dalykų pasirinkimo nuoseklumo. Vertinamos programos studentai 2013-2014 m.m. buvo pasirinkę *Pilates: fizinis aktyvumas ir relaksacija* ir *Emocinio intelekto ugdymo* dalykus, 2014-2015 m.m. – *Mitybos ir sveikatos*, *Socialinių įgūdžių ugdymo*, *Bendravimo įgūdžių ugdymo*, *Savęs pažinimo ir saviugdų praktikumo* dalykus, 2015-2016 m.m. – *Sportinius žaidimus: krepšinį*, *Profesinės anglų k. ir Lyderiavimo* dalykus.

141. *Stipriosios pusės*. Informacijos sklaida apie studijų programą ir jos pokyčius yra nuosekli, atliekama laiku, naudojamos pakankamai įvairios sklaidos priemonės, kas padeda sustiprinti studentų motyvaciją. Atsižvelgiant į studentų poreikius, sudaromos lanksčios studijų galimybės, taikomos įvairios materialinio ir moralinio skatinimo priemonės. Vertinimo balo sandara, vertinimo kriterijai nuolat peržiūrimi ir leidžia pakankamai objektyviai įvertinti studentų pasiekimus.

142. *Silpnosios pusės*. Dėl nepakankamo studentų užsienio kalbų žinojimo mažas tarptautinis judumas.

143. *Tobulintini veiksmai*. Tobulinti užsienio kalbos gebėjimus ir skatinti studentų dalyvavimą tarptautiniuose mainuose.

1.6. Programos vadyba.

1.6.1. Vidinės studijų kokybės užtikrinimo veiksmingumas.

144. Siekiant užtikrinti tinkamą vykdomų studijų kokybę, atitinkančią studijuojančiųjų lūkesčius, Kolegijoje 2013 m. įdiegta kokybės vadybos sistema (KVS), atitinkanti tarptautinio standarto LST EN ISO 9001:2008 reikalavimus. Kolegijos KVS sertifikuota 2013 m. spalio 25 d. Ši sistema atitinka Europos aukštojo mokslo erdvės studijų kokybės užtikrinimo nuostatas.

145. Kolegijos KVS yra identifikuoti ir aprašyti vykstantys procesai. Siekiant užtikrinti studentų pasitenkinimą MK teikiamų studijų kokybe, yra numatyti procesai ir parengtos procedūros, užtikrinančios reikalavimų vykdomoms studijoms nustatymą, studijų kokybės vertinimą bei grįžtamojo ryšio nustatymą: MK PR-25 „Karjeros valdymo procedūra“; MK PR-13 „Vykdomų studijų programų tobulinimo ir akreditavimo procedūra“.

146. Studijų programų realizavimo kokybės užtikrinimui parengtos studijų programų realizavimo procedūros: MK PR-16 „Studijų grafikų rengimo procedūra“; MK PR-17 „Dėstytojų tarifikacijos rengimo procedūra“; MK PR-18 „Tvarkaraščių rengimo procedūra“; MK PR-19 „Dalyko studijų realizavimo procedūra“; MK PR-20 „Studijų rezultatų administravimo procedūra“; MK PR-21 „Studijų rezultatų baigiamojo vertinimo procedūra“; MK PR-22 „Studijų baigimo dokumentų išrašymo ir įteikimo procedūra“; MK PR-10 „Mokslo taikomosios veiklos procedūra“.

Pagal KVS sistemą, programos valdymas ir sprendimų priėmimas vykdomas pagal trijų lygmenų (kolegijos, fakulteto ir katedros) organizacinę struktūrą. Kiekviename lygmenyje yra aiškios atsakomybės. Visos kolegijos lygmeniu programos vadybą reglamentuoja Marijampolės kolegijos direktoriaus 2011 metų lapkričio 22 d. įsakymas. Dekanas tvirtina studijų programos komiteto pirmininką, komiteto sudėtį. Direktoriaus pavaduotojas akademinėi veiklai vadovauja kolegijos akademinėi veiklai per studijų programų koordinavimą. Akademinė taryba tvirtina naujas studijų programas, svarsto studijų kokybės klausimus. Fakulteto lygmenyje užtikrinamas studijų programų organizavimo ir vykdymo procesas. Dekanate sprendžiami materialinio aprūpinimo, studijų kokybės gerinimo, dėstytojų darbo krūvių paskirstymo klausimai. Katedra rūpinasi studijų kokybe.

147. Pagrindiniai vidinės kokybės užtikrinimo sistemos principai yra savianalizė ir vertinimas: gebėjimas nustatyti ir pagrįstai vertinti stipriąsias ir silpnąsias veiklos sritis, subalansuotas svarbiausių veiklos krypčių tobulinimas, nuolatinis atsinaujinimas, naudojant studentų, dėstytojų ir darbo rinkos tyrimų rezultatus.

Savianalizės tikslas – išanalizuoti studijų programos privalumus ir trūkumus, pamatuoti pažangą siekiant užsibrėžtų tikslų ir nuolat tobulinti institucijos veiklą.

148. Siekiant užtikrinti kokybės sistemos priežiūros ir tobulinimo veiksmingumą, kolegijoje yra kokybės vadybos sistema pagal LST EN ISO 9001:2008 standartą.

149. Programos administravimo ir kokybės užtikrinimo tvarka nustatyta kokybės vadybos sistemos procedūrose, kurios parengtos vadovaujantis kolegijos dokumentais: Kolegijos statutu, Kolegijos studijų reglamentu, studentų rotacijos tvarka ir kt.

150. Vykdamas studijų programą, kaupiami ir sisteminami susiję su programos vykdymu duomenys. Studentų judumo, pažangos ir nubyrežimo duomenis kaupia studijų skyrius, dėstytojų judumo statistika vedama personalo skyriuje.

151. Kartą per metus atliekama katedros veiklos savianalizė, kuri yra kolegijos veiklos kokybės vertinimo sudėtinė dalis. Katedros veiklos vidinis vertinimas rengiamas išanalizavus ir aptarus katedros posėdyje parengtas dėstytojų veiklos metines ataskaitas. Programos savianalizėje yra išskiriamos programos stiprybės, silpnybės bei numatomos kokybės gerinimo galimybės. Vertinimo būtinumą įtakoja vidiniai ir išoriniai poreikiai. Baigus profesinės veiklos praktiką, organizuojamas jos aptarimas, akcentuojant praktikos organizavimą ir profesinį pasirengimą. Tai užtikrina profesinės veiklos praktikų kokybę, greitą grįžtamąjį ryšį ir sudaro galimybę atlikti būtinus pakeitimus. Studentų, atlikusių praktiką aptarimą vykdo programos komitetas ir kartu su katedra analizuoja ir apibendrina apklausos rezultatus.

1.6.2. Kultūros ir sporto vadybos studijų programos administravimas.

152. Įgyvendinant Kultūros ir sporto vadybos studijų programą, užtikrinant jos kokybę ir nuolatinį tobulinimą Kolegijoje vadovaujamosi Kokybės užtikrinimo sistema, kuri apibrėžia kokybės politiką, tikslus ir pagrindinius veikimo būdus, kaip jų siekti. Kokybės užtikrinimo sistema nustato studijų programos rengimo, stebėsenos bei vertinimo tvarką.

153. Siekiant užtikrinti efektyvesnę programos valdymą per programos dėstytojų, praktikų, socialinių dalininkų, ir studentų bendradarbiavimą, aktyvų dalyvavimą programos vykdyme ir tobulinime įsteigti kolegijos Studijų programų komitetai. Jų nuostatai, apibrėžiantys komiteto sudėtį, funkcijas, darbo organizavimą, buvo patvirtinti 2011 m. lapkričio 22d. direktoriaus įsakymu Nr. IV-98. Studijų programos komitetai tapo atsakingais už studijų programos kokybę. Komitetai savo darbe vadovaujasi Kolegijos statutu, Studijų reglamentu, kitais studijas reglamentuojančiais teisės aktais ir kolegijos Studijų programų komitetų nuostatais.

154. Kultūros ir sporto vadybos studijų programos komiteto sudėtį įsakymu patvirtina fakulteto dekanas. Programos komitetą sudaro: socialinių partnerių/darbdavių, absolventų, studentų atstovai, katedros dėstytojai. Programos komiteto narių kvalifikacija ir patirtis yra tinkama funkcijoms atlikti. Komiteto nariai atsakingi už studijų programos kokybės tobulinimą. Metų pabaigoje komitetas parengia metinės veiklos ataskaitą. Programos komiteto pirmininkas, kiekvienam semestrai pasibaigus, vykdo studentų ir dėstytojų apklausą dėl studijų organizavimo, dėstytojų kokybės, vertinimo sistemos, dalykų programų tobulinimo. Apklausų analizės rezultatai bei siūlymai teikiami kuruojančiai Teisės, vadybos ir komunikacijos katedrai.

155. Katedros posėdžiuose aptariamais studijų organizavimo ir plėtros klausimais, kokybės vertinimo rezultatai, siūlomos priemonės tobulinimui. Katedra siekia personalo kvalifikacijos tobulinimo, bendradarbiauja su socialiniais partneriais ir kitomis aukštosiomis mokyklomis, tobulinant dalykų programas bei praktikų realizavimą. Priimti sprendimai teikiami dekanatui, fakulteto tarybai, akademinėi tarybai.

156. Studijų programos kokybės vertinimas atliekamas du kartus per metus: pasibaigus rudens ir pavasario semestrams. Parenkami šie metodai: studentų studijų rezultatų analizė, anketinės apklausos, studentų profesinės veiklos praktikų ataskaitų aptarimai, diskusijos, kvalifikavimo komisijos pirmininko pastebėjimai ir kita. Gautų rezultatų pagrindu katedros posėdyje aptariamos programos stiprybės, silpnybės ir grėsmės bei numatomos kokybės gerinimo galimybės.

Vidiniams kokybės vertinimui parenkamos sritys, orientuojantis į išorinį vertinimą. Viena iš programos kokybės vertinimo sričių yra dėstytojų kokybės vertinimas. Tuo tikslu programų komitetų pirmininkai kiekvienam semestrai pasibaigus atlieka studentų anketinę apklausą apie dėstytojų dalykų svarbą studentų profesiniam pasirengimui bei dėstytojų kokybę. Anketos klausimai koreguojami kiekvienais metais. Apklausa anoniminė. Studentai ir dėstytojai supažindinami su apklausos rezultatais, jie aptariamais katedros dėstytojų pasitarime, numatomos priemonės trūkumams pašalinti ir kokybei gerinti. Studentai turi galimybę

įvertinti ne tik dėstytojo veiklą, bet ir save.

157. Bendradarbiavimas su darbdaviais sudaro realias prielaidas pritraukti dėstytojus praktikus, įtraukti darbdavius į studijų programos vertinimą ir tobulinimą. Profesinės veiklos praktikos organizuojamos vadovaujantis Kokybės vadybos sistemos procedūra MK PR-19 „Dalyko studijų realizavimas. Praktikos atlikimas“. Baigus profesinės veiklos praktiką, organizuojamas jos aptarimas, akcentuojant praktikos organizavimą ir profesinį pasirengimą. Studentų, grįžusių iš praktikos apklausas vykdo programų komitetų pirmininkai ir kartu su katedra analizuoja ir apibendrina apklausos rezultatus.

158. Plėtojamas bendradarbiavimas su kitomis švietimo institucijomis – keičiamasi patirtimi, mokymo metodikos naujovėmis. Kolegijos dėstytojai palaiko tiesioginius ryšius su kitų aukštųjų mokyklų dėstytojais, dalyvauja jų organizuojamuose renginiuose, seminaruose, konferencijose. Bendradarbiavimo ryšiai plėtojami su VDU, LSU, KTU, MRU. Atvyksta dėstytojai iš kitų mokyklų.

159. Studentų apklausų rezultatai parodo studijų proceso ir dalykų turinio, taikomų studijų metodų ir vertinimo sistemos, studentų krūvio atitiktį numatytiems kokybės kriterijams, reikalavimams ir studentų lūkesčiams. Su apklausos rezultatais supažindinami programos dalykus dėstantys dėstytojai. Apklausų rezultatų pagrindu, jie koreguoja studijų programos vykdymo kokybę, kuri tenkintų studentų poreikius ir lūkesčius, nustatytų studijų rezultatų pasiekimą aukščiausiu lygiu.

160. Studentų apklausų duomenimis 95% Kultūros ir sporto vadybos programos studentų palankiai vertina studijų kokybę: studijų organizavimą, Studijų proceso dalyvių dalykišką ir motyvuojantį bendravimą, vertinimo sistemos objektyvumą, taikomus aktyvinančius mokymosi studijų metodus, teikiamą akademinę paramą, informavimą ir konsultavimą. Studentai taip pat vertina profesinės veiklos praktikas, teikia grįžtamąjį ryšį apie praktikos vietų atitikimą studijų kryptim bei praktikos naudą siekiant studijų rezultatų.

161. Studijų programos įgyvendinimą vertina ne tik studentai ir dėstytojai, bet ir praktikų vadovai. Darbdaviai išsako savo nuomonę, kokių žinių ir kompetencijų turinčių kolegijos absolventų jie pageidautų. Darbdavių atstovai dalyvauja kvalifikavimo komisijos darbe, įvertina studentų profesinių kompetencijų pasiekimą ir teikia konkrečius siūlymus dėl specialistų rengimo. Siekiama išsiaiškinti, kaip tobulinti studijų procesą, kokių žinių ir gebėjimų studentai turėtų įgyti, kad galėtų sėkmingai įsitvirtinti darbo rinkoje.

1.6.3. Programos vadybos stipriosios ir silpnosios pusės, numatomi tobulinimo veiksmai.

162. *Programos vadybos stipriosios pusės.* Kolegijoje kokybei skiriamas pagrindinis dėmesys: aprašytos kokybės užtikrinimo procedūros, nustatytos programų vertinimo, grįžtamojo ryšio, programų tobulinimo tvarkos. Kultūros ir sporto vadybos studijų programos valdymas yra veiksmingas, funkcijos ir atsakomybės sritys tarp padalinių apibrėžtos ir aiškios, yra paskirti darbuotojai, atsakingi už konkrečias programos įgyvendinimo sritis. Programa nuolat vertinama: remiantis studentų ir dėstytojų periodinėmis apklausomis. Vykdomas glaudus bendradarbiavimas su socialiniais partneriais, įtraukiant juos į pagrindinius sprendimų priėmimo procesus.

163. *Programos vadybos silpnosios pusės.* Nepakankamai informatyvi studentų apklausos anketa.

164. *Programos vadybos tobulinimo veiksmai.* Tobulinti studentų apklausos anketa.

2. KULTŪROS IR SPORTO VADYBOS STUDIJŲ PROGRAMOS ANALIZĖ (I – IŠTĚSTINĖ FORMA)

2.1. Programos tikslas ir studijų rezultatai.

165. Marijampolės kolegijoje vykdomos Kultūros ir sporto vadybos studijų programos ištęstinių studijų tikslas ir studijų rezultatai analogiškai nuolatinėms studijoms ir numatomiems studijų rezultatams.

2.2. Programos sandara.

166. Ištęstinių studijų programos sandara, turinys, studijų metodai aprašyti 1.2. skyriuje ir atitinka Kultūros ir sporto vadybos programos nuolatinės studijas. Ištęstinių studijų plane (žr. 1 priedą) studijų dalykai nesiskiria, išlaikoma dalykų išdėstymo logika, bendras jiems skirtas kreditų skaičius. Studijuojamų dalykų pasiskirstymas semestruose nežymiai skiriasi dėl skirtingos studijų trukmės. Ištęstinės studijos vykdomos 8 semestrus (4 studijų metai). Dalykų skaičius per semestrą – 7. Praktikos prasideda nuo 5 semestro. Didžiausia dalis studijoms skirto laiko skiriama savarankiškomis studijoms.

2.3. Personalas

2.3.1. Personalas atitiktis teisės aktų reikalavimams.

167. Ištęstinių studijų studentams dėsto tie patys dėstytojai kaip ir nuolatinėms studijoms. Duomenys apie personalą pateikti 1.3. skyriuje. Dėstytojų sąrašas pateikiamas 2 priede, dėstytojų CV ir veiklos aprašymai pateikiami 3 priede.

2.4. Materialiniai ištekliai.

168. Ištęstinių studijų organizavimui naudojama ta pati materialinė bazė kaip ir nuolatinėms studijoms. Vienas nuolatinėms ir ištęstinių studijų skiriamųjų bruožų yra tai, kad nuolatinėms studijoms studentai praktikos vietas renkasi savarankiškai. Duomenys apie materialinius išteklius pateikti 1.4 skyriuje.

2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas.

169. Studentų atranka į ištęstines studijas vykdoma vadovaujantis tais pačiais principais, kaip ir į nuolatinės studijas (žr. 1.5. skyrių). Priimtųjų studijuoti į Kultūros ir sporto vadybos ištęstinių studijų programą konkursiniai balai rodo, kad įstojo gana motyvuoti studentai (2012-2013 m. konkursinio balo vidurkis – 10,22; 2014-2015 m. konkursinio balo vidurkis – 2,6. 2014 m. pasikeitė konkursinio balo skaičiavimo skalė, pagal kurią maksimalus konkursinis balas gali būti 10.).

170. Ištęstinių studijų studentams taikoma tokia pati parama išskyrus skatinamąsias stipendijas ir vienkartinę išmoką (žr. 1.5 skyrių). Ištęstinių studijų studentams suteikiama daugiau papildomų konsultacijų, daugiau konsultuojama el. paštu.

171. Ištęstinių studijų pasiekimų ir baigiamojo darbo vertinimo principai analogiškai kaip ir nuolatinėse studijose.

172. Įvertinus studijų dalykų egzaminų rezultatus ir palyginus su konkursiniais balais, nustatyta, kad įvertinimų svertiniai vidurkiai priklauso nuo aukščiausių konkursinių balų valstybės finansuojamose vietose ir savo lėšomis studijuojančiose vietose, t.y. kuo aukštesnis konkursinis balas, tuo geresnis ir svertinis pažangumo vidurkis.

173. Studijų proceso metu dėl įvairių priežasčių vyksta nežymi studentų skaičiaus kaita (žr. 1.5. skyrių).

174. Ištęstinių studijų studentai taip pat gali rinktis dalykus iš laisvai pasirenkamųjų dalykų sąrašo.

175. Ištęstinių studijų studentams kiekviename semestru numatoma 4 savaitė sesija. Kitą semestro dalį studentai studijuoja savarankiškai, konsultuojasi su dėstytojais, atlieka profesinės veiklos praktikas, laiko egzaminus, įskaitas.

2.6. Programos vadyba.

176. Duomenys apie programos vadybą pateikti 1.6. skyriuje.